

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XL. Nr. 73

Redakcija: GLenmore 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY)

SPALIS - OCTOBER 11 D. 1955 M.

Administracija GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

MOROKO SUKILELIŲ BŪRYS po kovos prie Ispanijos sienos pasiduoda prancūzų svetimsalių le-gijonui.

JAU IR MOLOTOVAS IŠPAŽIŠTA SAVO KLAIDAS

Sovietų už reikalų ministeris Molotovas viešai išpažino savo "ideologines klaidas". Laikraštėje "Komuniste" jis paskelbė laišką, kuriame rašo, kad vasario 9, vadinas, daugiau kaip prieš septynis mėnesius, kalboje aukščiausioje taryboje (parlamente) jis išskraipęs kompartijos principus. Jis tada pasakęs, kad Sovietų Sąjungoje jau esą sukurti socialinio gyvenimo pagrindai, o jis turėjęs pasakyti, kad Sovietų Sąjungoje jau sukurtas socialinė bendruomenė pakeliui į komunizmą. Tokiu pasakymu jis sumenkinęs Sovietų Sąjungos laimėjimus, iškreipęs partijos mokslą ir tt.

Tai, ką Molotovas apgailestauja, yra tuščias niekas. Bet kam partijai prirėkė "seną bolševiką" (taip vadinamas Molotovas) versti atlikti "išpažintį", prisipažinti klydus ir tai atlikti net po septynių mėn. — neaišku. Kitados buvo Sovietuose mada — atlikti tokias "išpažintis" prieš sušaudymą; paskui nuo Malenkovo laikų po "išpažinties" ėjo tik pažeminimas tarnyboje, o kas išstiks su Molotovo "išpažintim" — tuo tarpu nieko neaiškinama. Ta-

PERONO ATOMAI SUSPROGO

Argentinos nauja vyriausybė surado, kad Perono paleistas gandas, jog jis turįs paslaptį, kaip lengvai atominę energiją galima esą gaminti ir sunaudoti taikos reikalams, buvo tik burbulas. Austrui Richterui, kuris Peronui pasisūlė tą energiją gaminti, Peronas išleido apie 71,5 milijonų dol. Bet kai nepavyko, Peronas neleido nieko apie nepasisekimą skelbti. Patį Richterį laikė policijos priežiūroje, kad neprasiplepėtų.

TEORIJA IR PRAKTIKA

Anglijos vienas teisėjas, kuriam yra 63 metai, skelbia, kad Anglijoje reikia poligamijos — daugpatystės, nes moterų didelės perteklius. Jo žmona pareiškė neturinti nieko prieš tą vyro pažiūrą, kol jos nevykdo praktikoje. Antra vertus, — pridūrė ji šypsodamasi, jos vyras tos pažiūros ir negalėtų įvykdyti, nes algos vos ištenka vienai žmonai išlaikyti.

● Vokietija šią savaitę pradeda šaukti savanorius į kariuomenę. Iki kovo mėn. žada turėti 6000. Kareiviu atlyginimas numatomas 230 DM, mėnesiu (\$57).

čiau būtų buvę teisingiau, jei partija būtų privertus Molotovą prisipažinti dėl didesnių "liežvio nevaldymo" nuodėmių, pvz. kam jis iškilmingai tvirtino kad tik Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių priešai gali skelbti, jog Sovietai nesilaikys pasižadėjimo nesikišti į Baltijos valstybių vidaus reikalus, o netrukus ėmė ir pareikalavo Baltijos valstybėse patstatyti valdžioje Maskvos iš-

kamšas ir įvedė Sovietų kariuomenę. Tokiais pareiškimais Molotovas sukompromitavo Sovietų Sąjungą tiek, kad jos žodžiais dabar niekas nebetiki. Palauskim, gal ir dėl to Molotovas paskelbs savo klaidų prisipažinimą... Taip jau bent tiktų atsiriboti nuo anų Molotovo apgavysčių šiais "Ženevos dvasios" laikais norint, kad kas nors Maskvos dabartiniais žodžiais patiktų...

Dar apie naujus vyskopus Lietuvoje

Katalikų laikraštis "The Advocate" spalio 8 paskelbė žinią iš Vatikano apie naujai paskirtuosius Lietuvos vyskopus tokio turinio:

"Jokio patvirtinimo apie Lietuvos vyskopus... Šventasis Sostas, trūkstant oficialaus pranešimo iš vietos, nei patvirtino nei paneigė Maskvos radijo žinios apie dviejų Lietuvos vyskupų konsekrovimą Vilniuje... Šventasis Sostas patvirtino, kad du kunigai buvo

ZMOGUS 20 MĖNESIŲ BE ŠAMONĖS, BET GYVAS

Chicagos ligoninėje jau nuo 1954 vasario 13 guli taksiferis, 34 metų, kurį taip pri-trenkė plėšikai, kad jis neatgauna sąmonės, nors jo akys atmerktos ir jom vedžioja aplinkui be reikšmės. Jis negali žodžio ištarti, ir gydytojai abejoja, ar jis girdi, kas jam sakoma.

Tačiau labiausiai jaudina jo žmonos rūpestingumas. Ji kiekvieną vakarą ateina, kalbina jį, pasakoja visas naujienas apie savo tris vaikus ir kaimynus, įsitikinusi, kad jis girdi ir kad jis vis tiek pasveiksias. Ji pati sunykus ir jau ligonių virtusi.

PRANCŪZŲ KARIUOMENĖS MAIŠTAS

Roueno mieste, Prancūzijoje, spalio 7 pašaukti į kariuomenę atsarginiai atsakė keliauti į Afriką. Jiem į pagalbą atvygiavo darbininkų minia, dainuodama komunistų Internacionala. Susirėmime sužeisti 10 policininkų ir tiek pat darbininkų.

● Sovietų partijos bosas Chruščiovas paragino Rusijos technikus mažiau girtis laimėjimais ir darbo pavyzdį imti iš užsieniečių mokslininkų. Vadinas, jau Rusijoje ne viskas geriausia.

paskirti į vyskopus prieš kiek laiko. Nebuvo nurodyta jokių priežasčių, kodėl apie skyrimus nebuvo pranešta "Osservatore Romano" Vatikano dienraštyje, kaip tai paprastai daroma. Ryšium su šiuo įvykiu buvo primintas panašus atsitikimas su Andrea Stambuk, Hvar, Jugoslavijoje, augziliaru vyskupu, kurio paskyrimas buvo paskelbtas tik po jo mirties".

PIRMOSIOS "TARPLANETINIO LAIVO" AUKOS

New Haven, Conn., trys vaikai žaidė, kaip jie keliauja laivu į kitas planetas. Vienas dešimties metų berniukas savo jaunesnį brolių ir jo draugą uždarė į didelį lagaminą — "laivą". Uždarė ir paliko. Tik po kelių valandų atėjęs rado juos nebejudančius, bet dar šilus. Vėl uždarė ir tėvam, bėieskantiem vaikų, tepasakė tik kitą rytą. Abudu vaikai buvo nebegyvi.

Pirmieji vokiečiai belaisviai grįžo

Vokietija gavo pirmą karo belaisvių transportą iš Rusijos. Pagal sovietų pažadą grąžins 8,000. Pagal vokiečių apskaitymus Rusijoje turį būti daugiau kaip milijonas vokiečių — belaisvių ir civilių išvežtų šių rytų Vokietijos bei Rytprusių.

Tarp grįžusių jau dabar kilo aštrių konfliktų — patriotai kaltina vokiečius Maskvos komunistų Internacionala. Susirėmime sužeisti 10 policininkų ir tiek pat darbininkų.

● Sovietų partijos bosas Chruščiovas paragino Rusijos technikus mažiau girtis laimėjimais ir darbo pavyzdį imti iš užsieniečių mokslininkų. Vadinas, jau Rusijoje ne viskas geriausia.

Prancūzijos vyriausybė namie laimėjo

LAUKIAMA, KAD PRANCŪZIJA BUS TVIRTESNE ŽENEVOS KONFERENCIJOJE

Prancūzijos vyriausybė po ginčų parlamente penktadienį ir šeštadienį dėl Maroko — laimėjo. Parlamentas 477 balsais prieš 140 pareiškė vyriausybei pasitikėjimą ir tuo patvirtino jos programą. O toji programa ieško susipratimo su Maroko vietos gyventojais. Pašalinus nacionalistų nemėgstamą sultoną Arafą, numato sudaryti trijų asmenų sosto tarybą.

Paryžiuje ir kituose miestuose de gaullistai ir po parlamento pasisakymo mėgina surengti protesto demonstracijas prieš vyriausybės nuolaidas, kurias karštai kursto prancūzai kolonistai. Komunistai stengiasi surengti kariuomenės maištus prieš jos gabenimą į šiaurės Afriką.

Vyriausybė pasiuntė savo ministerį į Maroką sutvarkyti patį vyriausybės įgaliojimų gen. de Latour, kuris lig šiol sabotavo vyriausybės planą: su įgaliojimo žinia sultonas Arafą, išvykdamas į egzilį Tangere, paskyrė į savo vietą savo gimnaitį. Reikia dabar jo nepriesti ir sudaryti sosto tarybą. Į tarybą jau numatytas nacionalistų atstovas, taip pat pran-

cūzų kolonistų, sunkiau tariamasi dėl trečiojo "neutralaus".

Tuo pačiu metu vyriausybė mėgina Maroke palaužti berberų sukilimą, atsinaujinusi pereiną savaitę. Prancūzai tvirtino, kad sukilėliai gauna paramos iš Ispanijos valdomos Maroko dalies. Prašė Ispaniją sustiprinti sienos apsaugą. Ispanai pažadėjo.

Tik per paskutinius 6 mėnesius Maroke žuvo apie 5000 asmenų. Dėl neramumų amerikiečiai išgabeno 600 savų šei-

mos narių iš Maroko.

Ramiausiai laikosi Tunisas su pusketvirto milijono gyventojų.

Dėl Alžiro pasitraukė iš JT sesijos, prancūzai betgi nesitraukia iš saugumo tarybos, kurioje šiuo tarpu jiem tenka pirminkaukti. Alžiras labai atšaldė santykius tarp Prancūzijos ir Maskvos.

Prancūzijos vyriausybė tiki, kad ji galės pasirodyti su-tvirtėjusi Ženevos konferencijoje.

Didelių vilčių dėl Ženevos nėra

AP skelbia naują Vakarų planą Vokietijai sujungti ir Europos saugumui sudaryti. Pagal jį už Vokietijos sujungimą busiūsiūloma sudaryti demilitarizuotą zoną tarp Rytų ir Vakarų Europoje. Jos ašis busianti Oderio-Neissės linija. Ji apimsianti po šimtą mylių abipus tos linijos į rytus ir į vakarus arti iki Varšuvos ir Prahos. Tačiau tikslios ribos neskelbiamos. Iš demilitarizotos zonos būtų iškelti ginklavi-

mo fabrikai, sumažintas kariuomenės kiekis.

Tokis planas norima siūlyti Ženevos konferencijoje. Tačiau Britanijos užsienių reikalų min. Macmillanas neturi didelių vilčių dėl Ženevos konferencijos.

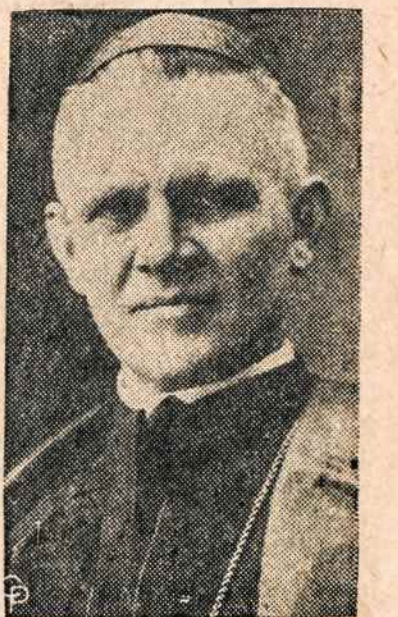
Vokietijos užsienių reikalų min. Brentano pareiškė neigiamą nusistatymą saugumo susitarimui, kuris diskriminuotų Vokietiją, o ligšiol kalbamos garantijos Sovietam, kad Vokietija nepuolų, ir yra Vokietijos diskriminacija.

NYT laukia, kad Sovietų ministeris Ženevoje pasirodysias su griežtais reikalavimais.

DIDZIAUSIA ORO KATASTROFA AMERIKOJE

Keleivinis United Air Lines lėktuvas spalio 6 Wyominge kalnuose nukrito, ir visi 66 keleiviai žuvo. Lig šiol rasta tik 51 lavonas. Lėktuvas buvo nukrypes nuo savo nustatyto kelio 25 mylias į šalį. Kas per priežastis, tebetiria.

● Prez. Eisenhowerio spaudos sekretorius ispėjo nuo perdidelio optimizmo kad ligos pavojus prezidentui jau praėjęs. Tuo tarpu prezidentas sveiksta normaliai. Bet nenumatyta, kad greitai laiku jis išeitų iš ligoninės. Jam sveikiti dar reikią nemaža laiko.

Kardinolas T. Innitzeris

Austrijos kardinolas Theodor Innitzeris, 79 metų, mirė širdies liga. Jis buvo pagarsėjęs savo dideliu pasipriešinimu nacionalsocializmui, dėl to jo rūmus naciai apiplėšė, jį patį sužeidė. Paskui kardinolas mėgino taikytis su naciais ir ragino gyventojus balsuoti už prisijungimą prie Vokietijos, bet netrukus vėl stojo į griežtą pasipriešinimą.

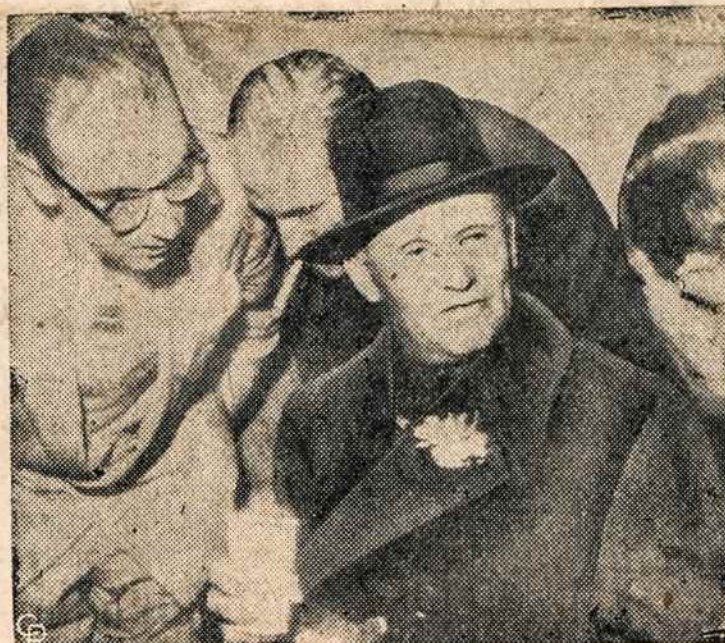
AUSTRIJA MIRŠTA

Austrijos vyriausybė paskelbė, kad 1000 gyventojų Vienos mieste 1954 teko 8 naujagimiai. Visai Austrijai 1000 gyventojų, buvo 14,5; Prancūzijai 18,7. Jungt. Valstybėm 20,5 gimimai. Aiškinama, kad Austrijoje esą uždariai tokie maži, kad šeima negali išsiversti; taip pat jaunavedžiai negali gauti butų. Vieša Austrijoje paslaptis, kad per metus padaroma 300,000 abortų toje 7 mil. tautoje.

PARAŠIUTININKO NELAIMĖ BAIGĖSI LAIMINGAI

Jau 43 kartą anglų parašiutininkas šoko. Bet šiuo kartu jo parašiuotas neišsiskleidė. Jis vis dėlto nusileido laimingai, nes jo parašiuoto virvės užsikabinu už jo draugo parašiuoto, ir abudu nusileido vienu parašiuotu.

● Sovietai pareiškė, kad jie sveikintų ir valst. sekr. Dulles atvykimą į Maskvą.

HANS BAUER, po 10 metų grįžo iš nelaisvės. Jis buvo Hitlerio lakūnas ir dabar palludijo apie Hitlerio ir Ievos Braun mirtį: "Furoris pažūrė, o man į akis, paspaudė man ranką, pasakė su dieu ir nusišovė".

BALTIJOS VALSTYBĖS IR JUNGTINĖS TAUTOS

JT nutarimas svarstyti Alžirą sujudino ir Baltijos valstybių likimą. Kaip akmenio sukelta banga kūdroje skiedrele. Sujudino ne dėl to, kad JT nariai norėtų jį kelti ir svarstyti. Priešingai — to noro ten nematyti.

"NO COMMENT"

Mūsų apskurios laikraštinių kės S. Narkeliūnaitės pirmieji bandymai JT tai parodė. "No comment" gavo ji atsakymus iš tų JT narių, kurių nuomonės ji teiravosi dėl galimybės iškelti JT Baltijos valstybių klausimą.

"No comment" gavo ji atsakymą iš tokių kaip Indijos atstovas, kuris buvo balsavęs už Alžiro reikalų svarstymą. Tokią pat tylą sutiko ir tokių kaip J. Valstybių atstovas, kuris buvo balsavęs prieš Alžiro klausimo svarstymą.

J. T. nedrįso kelti tos rūšies klausimų anksčiau — Katyno žudynių bylos, priverčiamojo darbo vergų bylos, Kersteno komiteto tyrinėjimo... Nedrįso praeity, juo sunkiau išdrįsti dabar, kada eina šypsoji-

mosi politika (nors šypsodamiesi Sovietai tiek pat mikliai dalina antausius Vakaram — Egipte, Alžyre...).

Baltijos klausimui dar neatėjo laikas. Tačiau laikas bręsta. Laikas daro nepalankus Jungtinių Tautų tyliumiesiems. Laikas ima tyčiotis iš JT negalės, dvi-veidiskumo, savo veikloje principų, netgi sveikos logikos praradimo...

TYLĖTI APIE ALŽIRĄ KAIP TYLIMA APIE BALTIJOS VALSTYBES?

Alžiro klausimas apie tai priverstė prašnekti... Vieni balsavo prieš, nes laikė, kad tai Prancūzijos vidaus reikalas. Kiti balsavo už, nes laikė, kad tai tarptautinis reikalas. Treči laikė vidaus reikalus ir vis dėlto balsavimo už, kišdamiesi tokiu būdu į svetimos valstybės vidaus reikalus. Tarp pastarųjų labiausiai išliko Sovietų Sąjungos įprastinis dvi-veidiskumas. Sovietų partijos bosas dar taip neseniai Prancūzijos parlamento delegacijai saldžiai aiškino, kad Alžiras tai Prancūzijos "vi-

daus reikalas". Tai Chruščiovo žodžiai. O Molotovas staiga iškišo į tuos "vidaus reikalus". Aiškinosi, kad čia kraujas, persekiojimas; čia kolonializmas. Prieš kolonializmą sukilo daugumos rankos.

Jei kolonializmą galima skųsti JT, tai NYT šio sekmadienio vedamajame ir prašneka, kad dabar didžiausia pasauly imperalistinė ir kolonialistinė galybė esanti Sovietų Sąjungai.

Jei galima kištis į vidaus reikalus ir "JT svarstyti Alžiro klausimą, tai kodėl ne Havajus ir Aliaską? Kodėl ne šiaurės Airiją? Kodėl ne Estiją ir Uzbekistaną?"

Šitas logikos praradimas — sako laikraštis sukrečia JT draugus.

NETYLĖTI APIE BALTIJOS VALSTYBES, KAIP NETYLIMA APIE ALŽIRĄ

NYT nesūlė kelti JT Baltijos ar Uzbekistano klausimo. Tik juo parodė, kad nenuosekliau buvo kelti Alžiro klausimą. Kitaip reikalas atrodė sen. Knowlandui. Jis pirmasis šia

proga pareiškė tikis, kad Amerikos atstovas iškels Baltijos valstybių klausimą. Jis pajuto, kad čia gali būti šventintas vandenėlis raudonojo kipšo kailiui.

Įdomus ir kitas faktas — International Latex Corporation, Inc., pereiną trečiadienį N. Y. Times įdėjo skelbimą, vardu "Sovietų dūris Prancūzijai". Priminęs Alžiro balsavimą, sako, jog Alžiras yra precedentas reikalauti, kad būtų perkeltas į JT Estijos, Latvijos, Lietuvos ir pačios Rusijos klausimas...

Firma jautė, kad šitokiu klausimu ji gali atkreipti į save dėmesį. Jautė, kad tai gali pradėti deginti visuomenę. Joje būtų populiaru tuo keliu daryti bent akibrokštą Sovietams.

Jei visuomenėje tokia nuotaika stiprėtų, tai Baltijos klausimas virstų ramia, bet deginančia žarija ne vienam JT nariui. Tiesa, ne vienas gal apvilktų asbestiniu drabužiu savo sąžinę ir toliau tylėtų. Bet tai būtų ženklas, kad laikas ima tyčiotis iš tos JT tiek žiauriai, jog mato ją einančią nabašninkės Tautų Sąjungos keliu.

MASKVOS AGENTŲ RANKA (13)

Partija įsakė neįleisti šuns

Sovietinėje įstaigoje tarnautojai vienas kitu nepasitiki ir vienas kito prisibijo... Kai dar vienas kitam pradeda pavydėti, prasideda intrigos. Be jų nepasiejo ir Petrovui gyvenimas Australijoje.

Petrovas ir jo žmona — abu buvo MVD saugumo kariūnai: jis pulkininkas, ji kapitonas. Abudu buvo prikomandiruoti prie atstovybės, bet jie turėjo pranešimus daryti tiesiai į Maskvą be paties atstovo žinios. Petrovo žmona dirbo atstovybės buhalterijoje. Viena draugė jai patarė darbo pradžioje:

"Jei leisi eiti savo šefui keliu, kuriuo jis nori, pakliūsi į juodąsias knygas Maskvoje. Bet jeigu griežtai laikysiesi Maskvos nurodymų, nepatiksi savo šefui. Pasirink, ką nori".

Petrovo žmona pasirinko laikytis Maskvos instrukcijų. Netrukus jos draugės išpėjimas pasiteisino. Petrova rado, kad atstovybės tarnautojai nesumokėjo už naudojimąsi atstovybės baldais. Ji pareikalavo sumokėti, nurodė kainas. Atsisakė sekretorius Zarijevas apskundė, kad ji per daug baldus įkainojo. Buvo paskirta komisija. Komisija ją pateisino. Bet toks Petrovos elgesys nepatiko atstovui, kuris ir pasakė jai: "Tavo pareiga išmokėti pinigų pagal mano įsakymą. Ji nenusileido. Byla atsidūrė Maskvoje. Petrova buvo rasta teisi. Bet nuo tada ji ir atstovas Lifanovas virto priešais. Niršo ir antrasis sekretorius Zarijevas. Vis dėl to baldų, jis

surado progą kibti į Petrova per partijos susirinkimą.

"Draugė Petrova — pareikė Zarijevas — negerbia draugo Stalino, nes ji laiko prie Stalino paveikslą mergos ir šuns paveikslus". Petrova kirtosi atgal, kad jos kambaryje apačioje Stalino paveikslas ant staliuko du žurnalai, kurių viename buvo ant viršelio šuo, kitame artistės paveikslas, nereikia jokios nepagarbos draugui Stalinui. "Aš tuo ir nemaniau nepagarbti Stalino. Tamsa, Zarijevai tai labai gerai žinai".

"Jei tamsta mėgini teisintis,

tai tas tik parodo tamstos nesąsipaimą ir pikta valią".

Iš abiejų pusių pranešimai apie šitą susirinkimą ir susikirtimą vėl ėjo į Maskvą. Juos papildė susikirtimai tarp Zarijevo ir paties Petrovo... Syki, kai Petrovas dirbo savo kabinetu, jo šuo atbėgo ir išsoko pro langą. Iki šunį pagavo, išmetė sužinojo Zarijevas... Kas apie tai buvo pranešta į Maskvą, nežinia. Bet kai atvyko naujas atstovas iš Maskvos Generalalvos, jis pirmiausia pasikvietė Petrova ir jam pasakė:

"Vladimir Michailovič, Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas įsakė, kad tamsta neįleisti savo šuns į atstovybės ribas".

Negalėjo Petrovam kiti ir nepavydėti. Abudu dirbo geros tarnybose. Vaikų neturėjo. Gaunamas uždarbis leido jiems šauniau gyventi nei kitiems. Juodu sudarė metinės algos 17,920 dol. Taip gerai Sovietai apmoka savo saugumo tarnautojus MVD... Suprantama, kad šitokia sistema sudaro tarp tarnautojų kastas ir mažai privilegijuoti ima nekėti daugiau privilegijuotų. Per savo patikimą žmogų Petrovai gavo pamatyti pranešimus,

kuriuos atstovas parašė savo užsienių reikalų ministeriui o partijos skyriaus sekretorius į centra partijai. Juose panašiai buvo rašoma, kad Petrovai suskaldė tarnautojus ir sudarė atstovybę... Berijos šalininkų grupė.

KARVUTĖM ŠIENO, BET NE GARBĖS

Iš senų seniausių laikų Indijoje karvės laikomos šventos ir joms teikiama religinė pagarba. Jos nekludomos gali laisvai vaikštinėti miesto gatvėmis, landžioti po trobas ir apėsti daržus bei geriausia laukų derlių. Niekas negali joms sušerti vytnius per šonus — tai būtų didelis nusikaltimas.

Indijos sostinė New Delhi 1944 m. vienas aukštos kastos didikas, bet nepagarbus karvei, drįso juodmargę išvyti iš savo darželio ir dar magaryčiom jai pridėti su botagu. Už "šventvagišką" darbą oficialiai teismas jį nubaudė tris dienas karviškai baubiant, su ypatingu parašu ant kaklo, slimpinė-

Petrovai pasijuto izoliuoti nuo kitų atstovybės tarnautojų. Bet anuo metu tai dar nebuvo didelis pavojus. Bent kol Maskvoje viskas buvo tas pats. Tačiau Petrovo žmona pastebėjusi, kad Petrovas darėsi nervingas. Ypač, kad per daug žinojo.

Tokiom aplinkybėm jis turėjo vykdyti "didįjį" uždavinį, kurį buvo gavęs iš Maskvos...

(Bus daugiau)

PRANCŪZŲ kariuomenė Moroke.

Jaunimas ir lietuvių kalba

SPAUDA

Kai kurie jos nepakankamai moka ir gėdijasi

Naujienos rugsėjo 29 aprašė diskusijas dėl lietuvių kalbos vertojo, įvykusias Chicagoje. Tarp ten pareikštų minčių dėmesio vertas stud. Macevičius, kad ir tokiu esama, kurie kalbos užtenkamai nemokėdami, nesistengia išmokyti, o

mėgina pasiteisinti, kad lietuvių kalboje nesą žodžių, kurie jų mintis ir jausmus, jų mokslines sąvokas galėtų išreikšti.

Tai matyti iš Vytauto Kavollio str. "Stagnuojanti ar tobulėjanti kalba", paskelbto Nepriklausomaj Lietuvos rugs. 21 d.

Ten pasityčioja iš tų, kurie esą reikalauja kalbą "saugoti kaip galima senoviskesnė formose", atmėta reikalavimą saugoti "kalbos grynumą", nes kalbos grynumas tai esanti "legenda", "ignorantiškai arogantiškos pažiūros" padaras, "pasakų sekimas". Toliau išvedžioja, kad gyvenant su kitom tautom ir dalijantis su jom mintim ir jausmais negalima tarptautinių minčių ir jausmų nepareikšti tarptautiniais žodžiais. Jų išversti savu lietuvišku pakaitalu nesą galima, nes "versdami savo kalbon bendkonceptus, pavyzdžiui, mes neišvengiamai sužalojame jų

Macevičius tenka pridėti, kad ir tokiu esama, kurie kalbos užtenkamai nemokėdami, nesistengia išmokyti, o

mėgina pasiteisinti, kad lietuvių kalboje nesą žodžių, kurie jų mintis ir jausmus, jų mokslines sąvokas galėtų išreikšti.

Tai matyti iš Vytauto Kavollio str. "Stagnuojanti ar tobulėjanti kalba", paskelbto Nepriklausomaj Lietuvos rugs. 21 d. Ten pasityčioja iš tų, kurie esą reikalauja kalbą "saugoti kaip galima senoviskesnė formose", atmėta reikalavimą saugoti "kalbos grynumą", nes kalbos grynumas tai esanti "legenda", "ignorantiškai arogantiškos pažiūros" padaras, "pasakų sekimas". Toliau išvedžioja, kad gyvenant su kitom tautom ir dalijantis su jom mintim ir jausmais negalima tarptautinių minčių ir jausmų nepareikšti tarptautiniais žodžiais. Jų išversti savu lietuvišku pakaitalu nesą galima, nes "versdami savo kalbon bendkonceptus, pavyzdžiui, mes neišvengiamai sužalojame jų

prasmę, persunkdami kiekvieną šitaip apdirbtą konceptą specifiskai lietuviško mentaliteto charakteristikomis... Kiekvienas vertimas yra sykiu ir interpretacija. Šitaip išversti terminai nebeatitinka tarptautiskai mokslo pasaulyje priimtos prasmės, ir mūsų mąstymas, išverstas svetimosna kalbosna, tampa miglotas ir kartais juokingas".

Tokis galvojimas apie kalbą, jos grynumą ir tt. Pastarojo autoriaus galvojimas primena tuos lietuvius, kurie į Ameriką atvyko senais laikais prieš pirmąjį karą. Kai kurie iš jų seka lietuvių kalbos raidą ir prie jos prisitaiko. Kai kurie nenori jos išmokyti ir tenori vartoti tokią, kokia ji buvo prieš keliasdešimt metų. Jie prisimė per tuos keliasdešimt metų atsiradusias televizijas, radijus, padidintas algas ir drabužių madas, bet nenori priimti kalbos pasikeitimų ir sako, kad dabartinė kalba nesanti lietuviška... Kavolis nuėjęs į kitą kraštutinumą: kalbos pažangai, užuot susiradęs jau sukurtus terminus ar ieškojęs būdų sukurti naujam "jausmui" ar minčiai, jis nori prikimšti į kalbą tarptautinių žodžių.

KAI KURIE GI TYČIOJASI IR TEISINASI

Prie to, ką papasakojo stud.

PJT rezoliucijos dėl būsimos 4 ministerių konferencijos

Žinodamos, kad pagal Britanijos, JV, Prancūzijos ir Sovietų S-gos vyriausybų galvų sprendimą spalio 27 Zenevo susirenka šių galybių užsienių reikalų ministrai svarstyti klausimų: 1) Europos saugumas ir Vokietija, 2) nusiginklavimas, 3) Rytų-Vakarų kontaktų plėtimas;

Patvirtindamos savo nusistatymą, pareikštą š. m. liepos 4 d. specialios sesijos Strasburge priimtoje deklaracijoje bei rezoliucijoje ženevinės keturių galybių konferencijos išvakarėse;

Didžiai vertindamos JAV prezidento iniciatyvą iškelti keturių galybių konferencijoje Zenevoje pavergtųjų Europos

valstybių — Albanijos, Bulgarijos, Čechoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos — nepriklausomybės ir laisvės atstatymo klausimą;

Protestuodamos prieš Sovietų Sąjungos vyriausybės klaidinančią tvirtinimą, kad pavergtųjų Europos valstybių laisvės ir nepriklausomybės atstatymo svarstymas sudarytų neleistiną kišimąsi į konferencijoje nedalyvaujančių suverenių valstybių vidaus reikalus;

Pareikšdamos, kad Vidurio bei Rytų Europos komunistinės vyriausybės buvo sudarytos ir laikosi tik Sov. S-gos brutaliu kišimusi į šių valstybių vidaus reikalus, visiškai neatsižvelgiant į atitinkamų tautų valią;

Suprasdamos, kad Vidurio bei Rytų Europos valstybių pavergimas yra viena iš esminių dabartinės tarptautinės įtampos priežasčių ir kad būsimos keturių galybių konferencijos darbotvarkės dalykai yra neatskiriamai susiję su pavergtųjų Europos valstybių laisvimo problema.

PAVERGTSIOS JUNTINĖS TAUTOS NUTARIA:

1) atkreipti Britanijos, JV ir Prancūzijos vyriausybų dėmesį į faktą, kad Sovietų pasiūlytas tarptautinės įtampos atleidimo būdas, be kita ko sudarant ir įveikšminant europinę saugumo sistemą prieš pavergtųjų mūsų valstybių išlaisvinimą, faktiškai įamžintų Sovietų viešpatavimą ir Rytų Europos pavergtosioms valstybėms ir sudarytų palankias sąlygas tolimesnei komunistinei ekspansijai Europoje ir visur kitur;

M. FORRESTAL, buvusio Gynybos departamento sekretoriaus šūnus atidengia savo tėvo biustą, pastatytą naujausiamie lektuvėnešyje "Forrestal".

IS LIETUVOS

Rašo: LINUS

PUTINAS, RAČIŪNAS IR TELEVIZIJA

"Tiesa" 8.30 įsidėjo Antano Jonyno satyrą apie praeity gyvenančius rašytojus o prieš porą dienų ta pati "Tiesa" beveik toj pačioj vietoj buvo rašiusi, kad Putinas-Mykolaitis rašo romaną apie 1863 metų sukilėlius. Jonynas šaiposi: "... Dabartim nēr ko per daug domėtis, (iš jos, matyt, nesitiki garbės). Ir su draugais rašytojais, poetais, Nepasiginčys... Nepakalbės)... Knygas jės rašo... Ir tegul sau rašo... Jam, olimpiečiui, šitai nesvarbu. — Neliești jo. Neatitraukti prašo. Nuo didelių, istorinių darbų. Tos (dabartinės) knygos... Anot ju, jos pilkos, blogos... Jas nagrinėti? Ir kokia nauda?... Tik memuarams, Na ir nekrologams. Jisai suranda laiko kai kada..."

Vaizdingiau Jonynas negalėjo parodyti laisvos Lietuvos laikų rašytojų nenoro pasidėti su pigiais agitatoriais! Tokie kaip Jonynas neseniai toj pačioj "Tiesoj" pyko, kodėl senieji rašytojai neraša apie dabartį.

Televizija Lietuvoje?
Taline veikianti televizijos stotis. Liudininkai sako, kad jos programa taikoma daugiau suomiam anapus įlankos nei estam. Vilniaus radijo pranešimu, Vilniuje prie Vingio par-

ko statoma taip pat televizijos stotis. Kitais metais rudeniop esą tikimasi pradėti televizijos programą, kuri bus sujungta su Maskva.

Vasara sausa

Iš Lietuvos gauta spauda ir laiški liudija, kad antroji vasaros pusė Lietuvoje yra be galo sausa. Išdžiūvo mažesni upeliai ir ežerai.

Sukama filma

Rugsėjo pradžioje Vilniuje buvo pradėta sukti pagal Guzevičiaus (buvusio MVDisto) knygą "Kalvio Igno Teisybė". Šis artistai daugumas lietuvių režisūra — rusų. Filmavo Vilnio apylinkėse, miškuose. Tur ypatingai gražios apylinkės. Rugsėjo pradžioje buvo filmuojamos Vilniaus scenos.

A. Račiūno sukaktis

Kompozitorius Ed. Balsys rašo apie komp. A. Račiūno 50 metų sukaktį. 1948 mirus Gruodžiui Račiūnas ruošia jaunuosius lietuvių kompozitorius — prie jo konservatoriją baigė Juzeliūnas, Tamoliūnas, Balsys, Kleva, Karaška, Daunoras, Gažauskas, Baumilas ir Palta-navičius. Paskutinė Račiūno opera pavadinta "Martytė". Tai esanti pirmoji tikrai "tarybinė" opera — didžiuojasi "tarybi-

nis" kompozitorius Balsys "Tiesoje".

• Vilniaus "Tiesa" mini akių gydytoja Kutorgienę, kuri jau 44 metus dirba Kaune. Ji esanti apdovanota Lenino ordinu ir ketvirtą kartą išrinkta Kauno miesto deputatu.

TAIP DIRBA KAILIUS...

Vilniaus kailių apdirbimo pramonės gaminiai buvo branginami net Amerikoje Tačiau pagal "Tiesą" pati pramonė yra socialistinėje sistemoje sunykusi, nežiūrint, kad jai vadovauja tokie vyrai kaip direktorius Šetinai ar politrukas Griner. Kokybė tiek nustumusi, kad balandžio mėnesį buvo uždrausta šio fabriko gaminius pardavinėti. "Tiesa" sako, kad jau iš seno žinoma, jog kailiai prieš apdirbimą turi būti mirkomi emulsijoj. O Vilniaus kailių fabrike jie esą mirkomi paprasčiausiam... vandenij. Darbo sąlygos ten: "Jau kelinti metai, kai fabriko darbininkai dirba patalpoje, kurios sienos pajudavusios, tinkas nutrupėjęs ir toliau trupa sukeldamas kailių dulkes. Ventilacija neveikia, lubos irsta, patalpa ankšta ir dirbti nepatogu. Kailių džiovykloje ir lubų tinkas byra".

MARGARET TRUMAN, buvusio JAV prezidento dukte, dabar lanko Europą.

Will you make the phone call that saves a city

Due to limitations, radar is not enough to detect sneak air attacks. For complete vigilance, civilian volunteer plane spotters are urgently needed in the Ground Observer Corps. Won't you join these thousands of patriotic Americans, who now watch and wait to make the phone call that may save a city?

WAKE UP!...SIGN UP!...LOOK UP!

JOIN THE GROUND OBSERVER CORPS

CALL OR WRITE CIVIL DEFENSE

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužedėlis. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikslai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai būtina išreikšti redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sveikinki kiekvieną sutiktą lietuvį

Siomis dienomis laisvąjį pasaulį pasiekė viena vilnietė, nelietuvė, kuriai po ilgų vargų pavyko gauti leidimą išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos "rojaus". Su savo vyru ir vaikais ji buvo išskirta dar praėjusio karo metu. Tokie atskiri leidimai apleisti "aną palaimintą kraštą" buvo duoti vienam kitam ir anksčiau, bet šai leidimą išsiryškinti pavyko tikrai po Stalino mirties. Čia yra būdinga, kad tuo metu, kai kiti raginami grįžti, nes "anoje pusėje jau didesnė laisvė kvėptelėjusi", ji vis dėlto neparsivadino vyro su vaikais, bet pati išsprūdo.

Neskelbdami jos pavardės, tepranešame, kad ji išsivežė lietuvių vilniečių prašymą sveikinti "kiekvieną sutiktą lietuvį". Ji buvo prašoma tai padaryti, kai paaiškėjo, kad išvažiuoja, ir buvo atsisveikinama. Prašymas buvo kone visuotinis ir visiems lietuviams skiriamas. Jisai rodo ne tikrai pasiilgimą tų, su kuriais kas buvo išskirtas, bet ir bendras lietuvių nuotaikas anoje pusėje. Ten lietuviams brangus kiekvienas lietuvis, kas jis bebūtų. Ten jaučiama vienybė su visa savo tauta. Ten priespaudoje ilgimasi laisvos lietuviškos dvasios.

Priimkime tą sveikinimą su nusiteikimu, kad ir čia kiekvienam lietuviui būtų brangus kiekvienas kitas lietuvis, kuris neina su lietuvių tautos žudytojais, kad ir čia nuoširdžiai galėtume vienas kitą sveikinti, nemėtydami akmenų į vieni kitų daržus.

Iš kitų šaltinių patirta, kad okupuotoje Lietuvoje bolševikams nevyksta patraukti jaunimo į komjaunuolius ir pionierius. Kas tikrai gali ir "sukombinuojama" išsisukti, stengiasi tai padaryti ir nesidėti į tą proteguojamą ir iš viršaus primetamą rusiškąją komunistinę organizaciją. Vienas jaunimas nuo kito labai ryškiai "atsirėžia", tariant žodžiais paties liudytojo, kuriam teko mažam augti ir mokytis jau bolševikų pavergtoje Lietuvoje. Skiriasi tas jaunimas savo dvasia ir morale. Ir daug stipresnė to persekiojamojo ir gujamo jaunimo eilė.

Ateinančios žinios iš pačios Sovietų Sąjungos rodo, kad jaunimas ir ten nusivilia komunizmu, bedievybe ir dažnai nesivaržo reikštis savo nusistatymo. Čia gali būti ir viena tarp kitų priežasčių, kodėl dabartiniai Kremliaus valdovai yra taip susirūpinę, kad spaudimas iš laisvojo pasaulio sumažėtų "Ženevos dvasioje". Jie jaučiasi kaskart didesnį spaudimą iš naujų priaugančių kartų.

Trečia verta dėmesio žinia — tai Vatikano pranešimas, kad nauji Lietuvoje vyskupai buvo jau daug anksčiau paskirti. Galima manyti, kad jie buvo atidengti ir tuo tarpu nelikviduoti tik dėl to, kad pagal "Ženevos dvasią" Maskvai naudingiau buvo paskelbti jų "iškilmingą šventinimą", o kai kuriems mūsų laikraščiam iš to pasidaryti išvadą apie "susitarimą su Vatikanu".

Baisusis kerštas

N. V. GOGOLIS

GOGOLIS (1809—1852) ukrainiečių rašytojas, davęs pradžią rusų realizmui, daug medžiagos ėmęs iš Ukrainos, vaizdavo kazokų gyvenimą kur tikrovė susimaišo su pasaka. Ir šiame pasakojime iš vienos pusės jis vaizduoja Danylos namus, iš kitos — raganių ir jo išdaigas. Autoriaus fantazija toli įžvelgia, jis tartum pramato, kas ištiks rusų tautą, kai įsigalės joje baisūs raganiai.

-0-

Užia pyška pusė Kijevo: esaulas Gorobecas savo sūniui vestuves kelia. Daug žmonių privažiavo pas esaulą svečiuos. Senovėje mėgdavo gerai pavalgyti, dar geriau — pagerinti, o labiausiai — pasilinksminėti. Atėjo savo juodbernių žirgų ir zaporozhnikas Mikita stačiai iš gertuvių, iš Pereklejaus, kur jis septynias dienas ir septynias naktis girdė karaliaus šlektą raudonuojų vynu. Atvažiuo ir esaulo brolis, Danyla Burulbasas, iš anapus Dniepro,

kur tarp dviejų kalnų stovėjo ji sodybėlė, su jaunąja savo pačute Katerina ir sūneliu metinuku. Stebėjosi svečiai baltu ponios Katerinos veidu, juodais kaip vokiečių aksomas antakiais, jos baline suknia ir mėlyna apatine, bateliais su sidabrinėm pasagėlėm; bet dar labiau stebėjosi tuo, kad kartu su ja neatvyko jos senasis tėvas. Tik metus jis tepagyveno Uždnieprėje, o dvidešimtis vienerius paskum — kaip į vandenį, ir sugrįžo pas dukterį tada, kai toji jau buvo ištėkėjusi ir sūnų pagimdžiusi. Jis tikriausiai, daug ką įdomaus papasakojo. Ir kur nepasakos, tiek metų buvęs svetimos žemės! Ten viskas ne taip: ir žmonės, ne tie, ir Kristaus bažnyčių nėra... Bet jis neatvažia-

Svečiams padavė skrylių su uogelėmis ir slyvomis ir dubenį karvojų. Muzikantai tuojau čiupo jam už apačios, kur buvo ikepta pinigų, ir, kol kas

Visada atsirasdavo lietuvių, kurie vienokių ar kitokių priežasčių buvo priversti palikti savo gimtąjį kraštą ir "išėjo mandravot, sau laimės paieškoti"...

Kada lietuvių pradėjo svetur keliauti, nelengva susekti. Atskiri asmenys ar atskiros šeimos dar pagoniškaisiais laikais nusikraustė gyventi į vakarų Europą. Vėliau, įvedus baudžiavą, valstiečiai bėgo ieškoti geresnio gyvenimo kitur, pritardami lietuviškiems išminčiams — "žuvis plaukia kur giliau, o žmogus kur geriau."

Kun. A. Milukas, buvęs lietuvių klebonas Maspeth, aprašydamas lietuviškosios išeivijos pradžią į Š. Ameriką, pastebi, kad lietuvių didesniais būriais į JAV pradėjo traukti 1868—1899 metais. Pagal jo davinius, nuo 1899 m. ligi 1914 m. į Š. Ameriką atvažiuo 255-594 lietuvių, iš kurių 170,699 vyrai ir 81,895 moterys.

Pirmiesiems ateiviams Amerikoje teko praleisti sunkios dienos. Tai gerai atsimeina patys pirmųjų dienų ateiviai, tai vaizdingai aprašo ir liaiškai rašyti į Lietuvą. Pavyzdžiui vienas lietuvis rašo: "Darbo beiškodami, ne vienas ateivis pravilpia savo paskutinį skatiką, ir jausdamas alkį, o kęsdamas plikį, eina melsti mylestybės pas perkupčius, kurie tyko galutinai tą vargšėlį apgramdyti, ir jei suteikė kokią urkštynę — gerai, o jei ne — keliauk sau sveikas į miestą ir stipk badu arba eik vogti" (Gromatos iš Amerikos: Aušra, 1885 m. nr1).

Lietuviai, praplaukę pro išsvajotąją Laisvės statulą, mėgindavo kabintis į darbus New Yorke, kuris jiems pasirodė ne labai svetingas. Daugelis jų paskum bėgo pėsti į Pensilvaniją, kur tikėjosi geresnio darbo gauti. Tačiau dalis lietuvių pasiliko New Yorke miestą ar Brooklyno apylinkėse: vieni dirbo pas apylinkės ūkininkus, besiverčiančius pieno ūkiu ar daržovių auginimu, kiti dirbo Hudsono upės pakrantėse esančiose plytinėse, akmenų laužyklose ar vario dirbtuvėse Maspeth.

KAS JAU MIRĖ—REIKIA IŠKILMINGAI PALAIDOTI

Kun. J. Žilinskas knygoje "Amerikos lietuvių" rašo, kad 1871 m. New Yorke buvo jau apsigyvenusios dvi lietuvių še-

LIŪDNOS GROMATOS IS AMERIKOS • MES LAUKIAME KUNIGO LIETUVIO • NEPADAB NA NEW YORKE LIETUVIŠKĄ BAŽNYČIĄ PASTATYTI.

JONAS PETRĖNAS

mos — Adomavičių ir Penkaus — ir keliolika nevedusių vyrų. Vietos lietuvių dažniausiai susitikdavo pas Adomavičius, kur jau 1875 m. buvo įkurta šv. Kazimiero Susiėlpimo Draugija, pati pirmoji grynai lietuviška organizacija JAV.

Sios draugijos nariai susirinkimus šaukdavo New Yorke 16 Rivington St. Nariai stengėsi vienas kitam padėti, varge su-

šelpiti, pinigų paskolinti. Ypač gražiai ir iškilmingai trokšdavo mirusį draugijos narį palaidoti. Laidotuvėse dalyvaudavo visi nariai, grodavo pasamdytas orkestras, o po laidotuvių visi rinkdavosi bendrų gedulingų pietų. Nedalyvavusius narius baudavo pinigine bauda. Šitokios New Yorke lietuvių

iškilmės ir tvarka kiek nepatiko brooklyniečiams, kaip jie sakydavo — "erzino New Yorke kriaucių bosavimas". Tada brooklyniečiai, susispietę į atskirą kuopą, įkūrė šv. Juozapo Savišalpos Draugiją, jau nebeprisklausančią nuo New Yorke lietuvių bosavimo.

Kun. A. Milukas, šiuos lietuvių gyvenimo metus prisiminęs, pastebi, kad nežinint

tų atskirų draugijų, brooklyniečiai ir newyorkiečiai tarpusavyje gražiai sugyveno

— "buvo lyg vienos šeimos vaikai". Tai juk ir buvo tie patys lietuviai, nors ir atskirti upės, tačiau visi kartu bendraudavo, parengimuose susilę polkas ir klumpakojus trepsėdavo, prisimindavo paliktąjį "krajų" ir tuomet ne vienas iš jų "atgalios žiūrėjo, tėvynės galėjo"...

Kada gi užtrauksime lietuvišką giesmę?

Lietuviai, kiek įsikabinę į naują kraštą, apsipratę su tvarka ir naujomis sąlygomis, pradėjo akis kelti aukštyn: nepakanka žmogui vien pavalgyti, apsirūdyti, o reikia žiūrėti, kad ir sielos gyvenimas neskurstų. Jie matė, kaip kitų tautybių ateiviai spiečiasi draugėn, kuria savas tautines parapijas ir jose gimtąja kalba garbina Dievą. Kodėl gi lietuviams visą laiką glaustis prie kitų melsti jų malonės ir būti kampininkais? Ar nebūtų galima įkurti savos lietuviškos parapijos, kur skambėtų ne tik lietuviškas žodis, bet ir

visas jų bendravimas su Aukščiausiuoju alsuotų savu, lietuvišku gyvenimu padedančiu jautriau ir nuoširdžiau būti Dievo artumoje?

Sioms lietuvių ir lietuviškų draugijų mintims bei norams tapti kūnu buvo dar sunku, mat, nei New Yorke, nei Brooklyne tada dar nebuvo lietuvių kunigo. Todėl vietos lietuvių 1885 m. paskelbė "Aušroje" atsišaukimą į Lietuvos kunigus:

"Mums lietuvininkams yra reikalingas skelbėjas Kristaus mokslo, katalikas, lietuvininkas kūnu ir dvasia, mylėtojas teisybės ir gaivintojas meilės artimo... Mes atsišaukiame į jus, mieli broliai tėvynėje... Mes norime gauti kunigą lietuvininką ir tėvynainį" (Atmintis Jubiliejų, šv. Jurgio Bažnyčia, Brooklyn, N. Y., 1939 m.).

Tokiam lietuvių balsui atsiliepė kun. Antanas Varnagiris, kuris 1885 m. pabaigoje atvažiuo į New Yorką, surašinėjo lietuvių ir, kaip pats rašė, palaikė jų troškimą "nebūti ilgiau be dūšios, tai yra be bažnyčios, kuri tik viena mus gali sušildyti meilėje Dievo ir artimo... Ko mums prie svetimtautių visą amžių glaudinėtis, (Nukelta į 5 psl.)

NEW YORKO miesto bokštai.

Nuotrauka V. Maželio.

prilė, pasidėjo šaly savęs cim-bolus, smuikus ir būbnus. Tuo tarpu broliai čia ir pamergės, apsišluostę siuvinėtomis skepetaitėmis, jau kraustėsi iš užstalės; o berniokai, iširėmę į šonus, išdidžiai žvalgydamiesi į šalis, jau buvo besileidžiantys priešais, — kaip šit senis esaulas išsėšė dvi ikonas jaimiesiems laiminti. Tas ikonas gavo jisai nuo garbingo atsiskyrėlio, vienuolio Baltramiejaus. Neturtingas jų apdaras, nespindi čia nei auksas, nei sidabras, bet joks nelabas garas nedrįsta prisiliesti to, kuris jas namuose laiko. Pakėlęs ikonas į aukštį, esaulas jau ruošėsi sukaltėti trumpute maldele... kaip staiga ėmė šaukti persigandę žaidusieji asloje vaikučiai, o paskui juos pasileido atžargarim ir visi žmonės, ir visi siaubu pagauti rodė pirštai į vidury jų stovintį kazoką. Kas jis toks, niekas nežinojo. Bet jis jau buvo spėjęs gražiai paškoti kazoką ir pajukinti apstojusius jį svečius. Betgi kada esaulas pakėlė ikonas, visas kazoko veiduras išsivertė, ir jis išsivertė, ir persikreipė, ir vieton rudų sužibo žalias akys, lūpos pamėlynavo, smakras ėmė virpėti ir nusmailo kaip durklas, iš nasrų iššoko iltys, užpakaly kupra, ir liko kazokas — senis.

— Tai jis. Tai jis! — šaukė minioj žmonės, kietai prie kito spausdamiesi.

— Raganius iš naujo pasirodė! — šaukė moteriškos, griebdamos už rankų vaikus.

Oriai ir didingai išėjo priešais esaulas ir tarė didžiu balsu, atkišęs priešais ikonas:

— Pranyk, šėtono paveiksle! Čia tau ne vieta!

Tad sušvinkštęs ir dantimis kaip vilkas kaukštėlėjęs, pranyko keistasai senis.

Pasklido, pasklido ir sužė kaip marės audroje kalbos ir paskalos po žmones.

— Kas per raganius? — klausė jaunikliai ir mažai pamaudė... kaip staiga ėmė šaukti persigandę žaidusieji asloje vaikučiai, o paskui juos pasileido atžargarim ir visi žmonės, ir visi siaubu pagauti rodė pirštai į vidury jų stovintį kazoką. Kas jis toks, niekas nežinojo. Bet jis jau buvo spėjęs gražiai paškoti kazoką ir pajukinti apstojusius jį svečius. Betgi kada esaulas pakėlė ikonas, visas kazoko veiduras išsivertė, ir jis išsivertė, ir persikreipė, ir vieton rudų sužibo žalias akys, lūpos pamėlynavo, smakras ėmė virpėti ir nusmailo kaip durklas, iš nasrų iššoko iltys, užpakaly kupra, ir liko kazokas — senis.

Kieman iširinto statinę midaus ir pastatė kibirą graikiškos vynu. Visi iš naujo pralinks-mėjo. Muzikantai sugrojo, mergiotės, berniokai, šaunūs kazokiškai šviesiais žiponais pasileido šokti. Seniai po devyniasdešimtis ir šimtą metų įsikaušę, irgi pasileido tūpčioti, pri-

simindami neveltui pragyventus metus. Siautė ligi vėlybos nakties, — ir siautė taip, kaip dabar jau nebesiaučia. Ėmė svečiai skirstytis, bet mažai kas pas save pataikė: daugelis taip ir liko nakvoti erdviame esaulo kieme; o kur daugiau kazokų sumigo patys, nemigin-ti, pasuolėse, asloje, prie arklių, aplink kazokus; kur kazoko girta galva nusviro, ten jis ir nudrabo, ir knarkia, kad net visas Kijevas girdi.

II

ŠVIESU ramu visam pasauly: tai mėnulis pasirodė iš anapus kalnų. Lyg brangia ir balta kaip sniegas drobe apgaubė jis kalnuotus Dniepro krantus, ir šešėliai dar toliau patyso į pušų tankynes.

Viduriu Dniepro valtėlė čiauzia. Sėdi priešais du berniokai: juodos kazokiškos kepurės jiems ant šalių, o iš po irklų, lyg iš žaidro ugnis, švirkščia pūslai jiems į visas šalis.

Ko nedainuoja kazokai? Ne-kalba nei apie tai, kad jau eina per Ukrainą kunigai ir perkrikštinėja kazokų tautą į katalikus, nei apie tai, kaip prie Soleno ežero dvi dienas totorių orda kovėsi? Kur jie dainuos, kur ir šnekės apie pasaulinius reikalus? Jų ponas, Danyla, su-

simastęs, jo karmazino žipono rankovė nusileido iš valtės ir braukia vandeniu; jų ponias Katerina tykiaji sūpuoja kūdikį, nenuleisdama nuo jo akių, o pro jos balinę suknią, neapgaubtą skarą, kaip pilkas rūkas slenka vanduo.

Malonu pažvelgti iš vidurio Dniepro į aukštus kalnus, į plačias lankas, į žalius miškus! Kalnai tie, — ne kalnai; apačios jiems nėra, žemai, kaip ir aukštai, tik aštrios viršūnės, ir po jais ir ant jų tik aukštas dangus. Tie miškai, kur augo ant kalvų, ne miškai, tik plaukai, sužėlę ant gauruotos girių senelio galvos. Po ją, vandenį, teliškuojasi barzda, ir po ją, ir virš plaukų — tik aukštas dangus. Tos lankos — ne lankos: tai žalia juosta, perjuosusi pusiau apvalainį dangaus skliautą; ir viršutinėj pusėj, ir apatinėj pusėj vaikštinėjasi sau mėnulis.

Nesižvalgo ponas Danyla į šalis, žvelgia jis tikrai į savo jaunąją moterį.

— Ko, mano jaunoji žmonele, mano auksine Katerina, ir rūpestėlį paskendai?

— Ne rūpestėlin paskendau, mano pone Danyla. Įbaugino mane tos keistos kalbos apie raganių. Sako, kad jis ir gimęs jau tokis baisus... ir jau iš mažumėlės nieks iš vaikučių

su juo ne žaisti nenorėje. Klausyk, pone Danyla, kaip baisiai šneka; kad neva jam vis vaidenesis, jog jį visi pajukia. Ar tamsų vakarą jis žmogų sutinka: tai jam ir rodos, kad tas išsišiepia ir rodo dantis. Ir jau kitą dieną tą žmogų rasdavo nebegyvą. Man keista, man baisu buvo, kai aš klausiausi tų kalbų! — šnekėjo Katerina, išsitraukdama skepetėlę ir šluostydama ją miegančiam ant rankų vaikelui burnytę. O skepetėleje buvo jos pačios išsiuvinėtos raudono šilko uogos ir lapai.

Ponas Danyla ne žodžio, — tik žvelgia į tamsiąją pusę, kur toli toli, iš už miško, juodojo žiemių pylimas, už to pylimo šerpso sena pilis. Virš antakių susyk išsiskirsto trys raukšlės; kaire ranka šaunius ūsus glosto.

— Ne taip baisu kad raganius — tarė jisai, — kaip baisu, kad jis negeras svečias. Ir kas jam per galas užėjo čia dabar atsirentki? Girdėjau, kad lenkai žada statyti čia kažkokią tvirtovę mums į zaporozhnikus keliui užkirsti. Tegū tai teisybė... Aš išpurtysiu velnio gužtą, lig tik ateis kokis nors girdas, jog ten lindybės esama. Sudeginsiu senį raganių taip, kad nė krankliam nieko nebeliks. (Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Trečiosios Kregždutės sulaukus

Darbšti Antano Rinkūno ranka parūpino mūsų išeivijos šeimai ir mokyklai dar vieną dovaną — trečiąją KREGŽDUTĖS dalį. Jos susilaukėme praėito mėn. pradžioje, kaip tik žengdami į naujus mokslo metus mūsų parapijinėse ir šeštadieninėse mokyklose.

Nereikalinga aiškinti mūsų visuomenei, kas yra šios knygos autorius: A. Rinkūno vardas jau gerai žinomas tiek iš jo parašytų vadovėlių Lietuvoje, tiek iš pirmesnių "Kregždutės" dalių, taip pat ir plačios visuomeninės veiklos Kanados lietuvių bendruomenėje. Vartydami naują A. R. kūrinį — trečiąją "Kregždutės" dalį — matome

tolimesnes prityrusio pedagogo pastangas teikti toli nuo tėvynės augančiam lietuviškam jaunimui žinių apie tėvų kraštą, jo gamtą, kultūrą ir praeitį.

Kas skaitė "Kregždutės" elementorių ir II-ją tos pat knygos dalį, juo labiau — kas pats vartojo ją kaip vadovėlį šeimoje ir mokykloje, tas gerai žino autorius pasirinktą metodinį principą —

žiūrėti į Lietuvą, lietuvių tautą ir jos kultūrinius turtus, kaip išgali žiūrėti ir matyti toli nuo Lietuvos gimęs ir augęs lietuvis vaikas.

Mūsų išeivijos sąlygose šis metodinis principas yra beveik vienintelis galimas, todėl knygos vertintojai belieka tik spresti, ar tinkamai pats autorius tą principą išlaiko, ar vadovėlio medžiaga patraukliai ir nuosaikiai išdėstoma ir pan.

Pirmesnė "Kregždutės" dalyse A. Rinkūnas sugebėjo eiti nuo žinomo prie nežinomo (pagrindinis metodinis dėsnis!), kartu su jaunu skaitytoju pateikdamas jam gyvenamosios tikrovės (JAV, Kanadoje ir bet kur kitur vaizdus, nuo kurių gana lengva lyginimų ir pasakojimų forma pereinama prie tų pačių vaizdų Lietuvoje. Vaikas gauna lyginti ir suprasti metų laikus, gamtą, žmonių papročius taip, kaip kad jis tą patį nagrinėtų ir su prastu, kalbėdamas su tėveliais, seneliais ar kitais artimaisiais (jei, žinoma, televizija nerytų viso laisvalaikio!).

Šiuo atveju, vartydami "Kregždutės" III dalį, žiūrime kaip autorius susidoravo su žymiai platesne ir gilesne tėvynės pažinimo medžiaga.

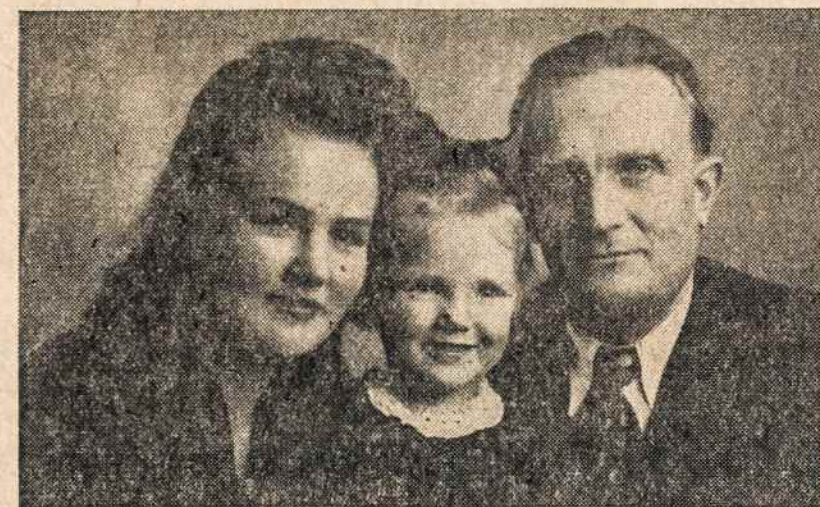
Autorius knygelę padalino į dvi skirtingas metodu atžvilgiu dalis.

Pirmoji ir didžioji dalis pavadinama "Klionių ir Lietuva", beletristinio aprašymo būdu nukelia jauną skaitytoją į Lietuvą. Iš kažkurio Amerikos uosto išvyksta "Liberty" garlaivis į Europą. Garlaivyje šalia įvairių kitų keleivių yra nemažas būrys lietuvių, vykstančių iš Amerikos į Lietuvą. Tam būryje esama ir vaikų. Jų smalsios akys seka visa kas kelionėje vyksta, o autorius jiems aiškina jūrų kelius, uostus ir keliavimo būdus. Dalis keleivių vyksta į Lietuvą lėktuvais. Autorius ir jų kelionę aprašo straipsnyje "Aerodrome". Straipsnyje "Bremenas—Kaunas" vaikai gauna patirtį, kaip perkellavus Vokietiją traukiniu atsidiuria Lietuvoje, Virbalio (tiksliau — Kybartų) stotyje. "Šioje stotyje daugumas Amerikos lietuvių pirmą kartą pamato Lietuvą. Traukinį priima juodais drabužiais uniformuoti Lietuvos geležinkelio tarnautojai. Atkabamas vokiškas garvežys, o

V. Čižiūnas

jo vietoje prijungiamas lietuviškas". Šis vaizdas, kaip ir visi tolimesni kelionės po Lietuvą vaizdai, rodo Amerikos lietuvių lankant nepriklausomą Lietuvą prieš II-į pasaulinį karą.

Keliaujant kitai lietuvių kelių daliai vandens keliu iš Bremeno į Klaipėdą, gauname

A. RINKŪNAS, "Kregždutės" autorius, su šeima.

progą pažinti Baltijos jūrą su jos vandens ir krantų grožybėmis, kol atsiduriama Klaipėdoje. Tolimesnis knygos turinys čia ir prasideda skrypiu "Lietuvos vakarai"

Keleiviai mato Klaipėdą, išgirsta (tiksliau — skaito) autorius teikiamus jos praeities svarbiausius faktus, pagaliau išsiskirsto po Lietuvą giminių

bei pažįstamų lankyti.

Pagal autoriaus pasirinktą planą, dalis atvykusių Amerikos svečių — jaunimas susitaria pereiti visą Lietuvos pajūrį pėsčiomis. Aplankomas Šventosios uostas, ilsimasi Palangoje, iš čia lengva jachta plaukiama į Klaipėdą, patenkama į Kuršių mares, lankomasi Nerdingoje, stebimasi jos kopomis, briedžiais ir visu gamtos lauki-

niu grožiu. Visuose tolimesniuose knygos skyriuose ir paskyriuose autorius vedžioja ir vedžioja Amerikos lietuvių vaikus po visų įdomiausias Lietuvos vietas, supažindindamas juos tiek su viso krašto dabartimi (geografinės žinios), tiek su praeitimi (istorinės žinios).

Kelionės aprašymas perpina-

nia grožiu. Autorius tolimesniuose knygos skyriuose ir paskyriuose autorius vedžioja ir vedžioja Amerikos lietuvių vaikus po visų įdomiausias Lietuvos vietas, supažindindamas juos tiek su viso krašto dabartimi (geografinės žinios), tiek su praeitimi (istorinės žinios).

Kelionės aprašymas perpina-

ŽURNALISTAS PRISTATĖ JAUNUOSIUS DAILININKUS

Žurnalistas A. Šalčius — Almus savo namuose, Great Neck, 77 Steamboat Rd., buvo surengęs parodėlę, kuri tęsėsi visą mėnesį ir užsidarė tik spalio 9 dieną.

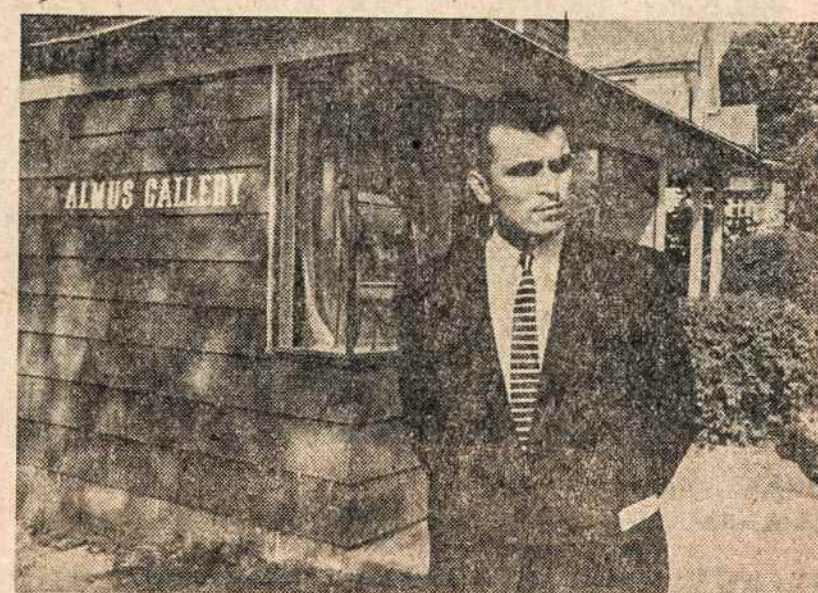
Great Neck turtingas miestas, prisiliejęs prie pat New Yorko. Gyvena čia nemaža turistų. Yra čia ir kelios amerikiečių galerijos, platinančios amerikiečių dailininkų paveikslus. Į jų eilę įsijungė ir Almus, pristatydamas miesteliui lietuvius dailininkus.

Reikia pasidžiaugti jo iniciatyva ir drąsa, užleidžiant savo buto gražų kambarį. Patalkinio ir patys dailininkai, padėdami gražiai ir skoringai įrengti. Kiekvienas praeivis gražiose vitrinuose matė paveikslus ir įrašą "Almus Gallery". Dar didesnis parašas yra namo šone.

Žurnalistas, visada ieškas naujovių, ir čia nesitenkino jau žinomais vardais. Ieškojo naujų dailininkų ir naujų kūrinių. Taip jis sustojo ties jaunąja lietuvių dailininkų karta, gyvenančia New Yorke.

Parodoje išstatė net 8 dailininkų kūrinius: Alekso Belapetravičiaus, Gražvydo Botyriaus, Albino Elksaus, Aleksandro Kašubienės, Prano Lapės, Zibunto, Mikšio, Elenos Urbaitės, Romo Viesulo. Viso 18 paveikslų.

Tikrai, tai jauniausių mūsų dailininkų karta, vienu sparnu ji remiasi į Lietuvos mokyklą (Al. Kašubienė), kitu jau į grynai amerikoniškas mokyklas. Tarpe rasime buvusių Freiburg mendo mokyklos mokinių (R. Viesulas, A. Elksus, E. Urbaitė), vokiečių mokyklą lankė Z. Mikšys, A. Belapetravičius, švedų Pr. Lapė. Dalis jų dar studijas gilino Paryžiuje. (A. Belapetravičius studijavo dar ir Chicagoje). G. J. Botyrius, šios parodos jauniasis, susidūrė tik su amerikiečių mokykla, kuria dar tebelanko.

A. ŠALČIUS prie savo galerijos Long Island.

Nors mokyklų atžvilgiu ši kartą nėra vienalytė, tačiau ji turi tą pačią dvasią:

visi dailininkai daugiau ar mažiau modernistai.

Vieni arčiau priglundę prie tikrovės, kiti — nutolę, pasiekę net abstrakcijos (Elksus). Kaip modernistai, visą dėmesį ir skyrė išraiškai, kurioje pirmą vietą užima spalva. Neina jie į spalvos turtumą, bet ieško tos pačios spalvos niuansų. Todėl dažnai visas paveikslas turi bendrą toną (Belapetravičiaus "Mėnesiena", Urbaitės "Žalioji natūrmortas", Botyriaus "Figūra"). Spalvos praskleidimė matomas skonis, subtilumas.

Paroda pasižymėjo jaunatvišku polėkiu, kūrybingumu. Įvairios temos (natūrmortai, figūros, gamtovaizdžiai, abstrakcinės idėjos), įvairi technika (aliejus, grafika, lakas, glazūra, trūko tik skulptūros). Pačioje technikoje vieni jau toli pažengę, susiformavę savita išraiška, kiti dar neišryškėję.

Visa tai rodo, kad dailininkai žengia pirmyn, kad jų prieauglis nemažta.

Bene pirmą kartą šalia mokyklos pasirodė Botyrius, tikrai gabus studentas. Bene pir-

mas beletristikos ir poezijos ištraukomis iš mūsų literatūros, teikiant proginių žinių apie poetų ir rašytojų gimtąsias ir gyventąsias vietas.

Tačiau, kaip ir pats autorius pažymi savo metodinėse pastabose, tokia beletristinė kelionių aprašymų forma turi ir savo trūkumų: vaikas, skaitęs ir gerėjęs aprašymų ir apsakymų turiniu, neįgyja susistemintų žinių, nežino, kaip trumpai — drūtai pasakyti, ką sužinojęs ir ko išmokęs šitokio pobūdžio vadovėlyje. Autorius nors ir aprašymuose davęs pakankamai daug klausimų ir uždavinių, knygos pabaigai sudarė "Lietuvos istorijos, geografijos ir gamtos pažinimo pakartojamąją santrauką"

užimančią beveik 14 knygos dalį, (nuo 169 iki 221 psl.). Reikia sutikti su autoriaus tvirtinimu, kad toje sisteminėje santraukoje jau grynai "vadovėliškai" duodama medžiaga yra Lietuvos pažinimo minimumas, žinotinas kiekvienam lietuviui.

Knygos kalba sklandi ir lengva, gerai išėjusiems pirmąsias "Kregždutės" dalis vaikams visai gerai bus supranta. Tačiau ir kitokiais vadovėliais parengti vaikai šią A. Rinkūno knygą įstengs suprasti, jei gaus reikiamu atveju pakankamos pagalbos iš suaugusiųjų. Viena kita klaida, reta klaida, visiškai negadina knygos vertės. Iš tokių klaidelių paminėtinos: "išpiešta Vytis" (15 psl.: reikėtų vartoti vyriškosios giminės lytis — "išpieštas Vytis - čio") Aprašant Papilę ir minint joje gyvenusį Simaną Daukantą, reikėjo paminėti ir to miestelio įžymybę — didelį paminklą Simanui Da u kantui. Pakartojamosios santraukos straipsnyje "Neužrašytoji praeitis" (169 psl.)

yra sakiny "O jei pažvelgtume į laikus kiek daugiau kaip 10 metų atgal, tai pamatysime, kad tada nebuvo nei garlaivių, nei traukinių, nei..." Šio skaičiaus 10 yra aiški korektūros klaida: norėta (ir autorius, be abejonės, rašyta) 100, tad mokytojams ir tėvams teks iš anksto pataisyti.

Knyga iliustruota gausiai ir gana gerai. Tai leidėjų, Bostono lietuvių mokytojų nuopelnas, nes jie nepagailėjo knygai gero popierio, o tik tokiam popieriuje galimos geros iliustracijos. Kaip gaila, kad toks vertingas vadovėlis išleidžiamas minkštais viršeliais! Tačiau čia joks priekaištas: jau ir taip knygos kaina, nors joje pačioje nežymima, gana svari — 4 dol. Viršelis ir vinjetės dail. T. Valiaus darbas, kuriuo galima tik gėrėtis.

Dabar belieka laukti mūsų tėvų ir visos visuomenės dėmesio mielai mūsų jaunimo literatūros viešniai — Kregždutės III daliai. Nesinorėtų net ir tikėti, kad rastųsi mūsų visuomenėje tėvų, kurie pagailėtų 4 dol. tikrai rūpestingai ir gražiai išleistai knygai, kaip vertingai dovanai savo vaikams. O mūsų šeštadieninių mokyklų darbiui šis vadovėlis bus didelė parama.

Autoriumi ir leidėjams priklauso už tai mūsų nuoširdi padėka ir pagarba.

(A. Rinkūnas, Kregždutė, III dalis — Tėvynės pažinimas, Lietuvos geografijos, etnografijos, istorijos ir gamtos pažinimo pradmenys pagal naująją JAV ir Kanados lietuvių mokyklų programą. Viršelis ir vinjetės dail. T. Valiaus, Bostono lietuvių mokytojų leidinys, spaudė Liet. Enciklopedijos spaustuvė So. Bostone, Mass.).

kad "Almus Gallery" ir toliau veiktų.

Ji galės puikiai pristatyti mūsų dailininkus kad ir pačiai lietuviškai visuomenei, kuri neturi progos susidurti su mūsų dailininkų kūriniais. Gal reiktų griebtis šiuo kartu ne tiek modernių dailininkų. Šiuo kartu svarbu, kad lietuvis pamėgtų savąjį meną ir jo pasiilgtų. Tada jau menas ateis į jo butus. Tada kils susidomėjimas ir galės tarpti visos meno srovės. A. Džiugėnas.

V. Vardys-Zvirzdys pradėjo lektoriauti Wisconsin universitete, Milwaukee, Wis.

Stud. ateitininkų meno draugija Šatrija Chicagoje išsirinoko naują valdybą: J. Šoliūnas pirm., A. Stakytė — sekretorė, Ir. Lozaitytė — vicepirm.

BENAMIAI

Ruduo

Sudraskęs vasaros paveikslus,
Medžio viršūnėj klykia vėjas...
O jo šauksme, mirties šešėliais
Išblyškęs vaikščioja pjovėjas...

Jo rankoj mirę byra gėlės,
Pavirsta šukėmis vanduo...
Nes jis yra mirties nešėjas,
Nes jis yra ruduo...

Gyvenimo ratai

Sukas per dieną ratų milijonai,
Ir lyg gyva alsuoja mašina...
Aplinkui vaikščioja frakuoti ponai,
O prakaito lašuos primirkusi diena

Sustabdo gyva kraujo srovę...
Išplėšia šypsenas iš džiūstančių veidų,
Kurie gyvenimo dienas praleido
Prie ratų tepaluotų ir juodų...

Vis negalėdami pabėgt nuo skausmo pulso,
Alsavimo sunkaus, frakuotų ponų,
Ir nuo dienų sunkių ir prakaituotų,
Ir nuo mašinos ratų milijonų...

KULTŪRINĖ KRONIKA

Br. Budriūno kūrinys "Mano protėvių žemė", parašytas pagal to paties vardo Bern. Brazdžio eilėraštį, išleistas J. Tamošiūno lešomis. Pirmą kartą kūrinys buvo atliktas Los Angeles, Calif., kur jį palankiai įvertino amerikiečių kritikai.

Lietuvių literatūros chrestomatiją rengiasi išleisti Melbourne Liet. Kultūros Fondo skyrius. Tam reikalui sudarytas specialus fondas. Skyrius parodo nemažą veiklą, turi savo biblioteką su 600 lietuviškų knygų.

H. de Chambon, prancūzų žurnalistas ir publicistas, didelis Lietuvos bičiulis, mirė rugsejo 25, sulaukęs 84 metų. Nuo 1919 m. H. de Chambon nuolatos rašė Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų klausimais.

Jis yra parašęs keliolika veikalų apie Lietuvą, Latviją, Estiją, Suomiją, Europos problemas. Paskutinis jo veikalas buvo išleistas 1946 m. "Baltijos tautų tragedija".

B. Murinas, J. Paukštieņis, P. Kaupas rengia grupinę savo kūrinių parodą, kuri bus atidaryta gruodžio mėn. Chicagoje.

Dail. Jonas Rimša Buenos Aires mieste "Galeria Mueller" buvo atidavęs savo kūrinių parodą, išstatė 19 paveikslų. Spauda labai palankiai įvertino jo parodą, tačiau dėl krašte vykusio sukilimo didesnio susidomėjimo nesulaukė.

Liet. Dailės Institutas ruošia medžiagą gausiai iliustruotai Lietuvos meno istorijai ir rengiasi suorganizuoti kilnojama kolektyvinę parodą.

NAUJI LEIDINIAI

Andrius Valuckas — Nemuno Sūnūs, buities romanas, vaizduojas mūsų kaimo vargus ir rūpesčius paskutiniojo nepriklausomybės dešimtmecio laikotarpyje, I dalis, 280 psl., kaina 3 dol. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje, sukrauta Terros knygyne, 3333 S. Halsted St. Chicago, Ill., išleido pats autorius, aplankas dail. A. Dociaus.

Trečiosios Kanados Lietuvių Dienos Montrealyje ir 50-ties metų lietuvių isikūrimo Kanadoje sukakties minėjimo Metrašis. Išleido Montrealio Lietuvių Seimelis, rinko ir ofseto spaudai paruošė Spaudos Ben-

drovė "Ziburiai", viršelis dail. J. Akstino, 120 psl., gausiai iliustr. Kanados lietuvių gyvenimo nuotraukomis.

Karys, spalio nr. Rašo A. Soddaitis — Lietuvių tautos politinė kova prieš 50 metų. O. Urbaitis — kardo vystimasis istorijoje, Dr. V. Sruogienė — Kunigaikščio Kęstučio šeima, karinės žinios, karinė spauda ir kt.

Mirko Jelusiū — Cezaris, II ir III tomas, istorinis romanas. Vertė K. Puida, antrą laidą išleido Terra Chicagoje. Neseniai pasirodė ir I tomas, kuriame vaizduojama Cezario jaunystė ir iškilimas, II-jame tome kova senąja aristokratiija ir karo žygiai Galijoje, III—su grįžimas per Rubikoną, didžiosios reformos gyvenimo pabaigoje.

East and West, 5 nr., leidžiamas Londone Alliance Publishing Co. Šiam numeryje iš lietuviškos medžiagos spausdinami V. Krėvės pasikalbėjimai Maskvoje.

Commemoration of Dr. Kazys Grinius, išleido International Peasant Union Documents no. 11, spausdintas rotatorium, 37 psl.

Lietuvių Dienos, spalio nr. Rašo J. Kardelis — Pasaulio Liet. Bendruomenės kūrimasis. J. Slepetyš — JAV LB Taryba, sudėtos visos tarybos nuotraukos, tarybos narių pasisakymai, Julius Kaupo novelė, Elenos Tumienės eilės, R. Skipitis tęsia prisiminimus apie Berlyno lietuvių, supažindinama su prof. S. Kolupailla, prisimenamas dail. P. Kiaulėnas, Hamiltono lietuvių, platus nuotraukų reportażas iš liet. parodos Buenos Aires, krikšč. demokratų kongresas. Numeris gausiai iliustruotas.

Rugsėjis buvo darbingiausias

DARBO FRONTE

Darbo sekretorius James P. Mitchell savo pranešime spaudos atstovams pažymėjo, kad praėjusis rugsėjo mėnuo buvo pats darbingiausias Amerikos istorijoje. Tiesa, — pastebėjo James P. Mitchell, — rugpjūčio mėn. buvo dar daugiau dirbančiųjų, negu rugsėjo mėn., iš viso per 65 su puse milijonų, bet tarp dirbančiųjų buvo vadinamųjų sezoninių darbininkų, daugiausia moksleivių ir studentų, kurie šiuo metu vėl grįžo į mokyklas. Spalių ir sekančiais mėnesiais dirbančiųjų vėl didės, ypač artėjant Kalėdų šventėms. Čia taip pat bus daug vadinamųjų sezoninių darbininkų daugiausia krautuose, kurios jau ruošiasi šventėm, ir pašte. Taip rudenį padidėjo arti pusės milijono darbininkų ūkiuose derlių nuimant.

Darbininkų pareikalavimai paskutiniu laiku daugiausia padidėjo dideliuose miestuose, kaip Baltimore, Bostonas, Čikaga, Clevelandas, Detroitas, Houstonas, Los Angeles ir kt.

• Darbo departamentas ruošiasi įteikti Kongresui įstatymą, kuris prižiūrėtų ir tvarkytų unijų pašalpos ir labdaros (weifare) fondus.

• Nedarbo metu numatytos pašalpos dar ne visus darbininkus apima arba ne visus patenkinamai aprūpina. Yra atvejų, kai atleidžiami be teisės pašalpą gauti. Darbo depar-

tamento sekretorius, kalbėdamas S. Louis pareiškė, kad tokie atleidimai, kurie kartais pagrįdžiami darbininko netinkamumu tam tikram darbui, būna neteisingi. Jis nurodė, kad bus siekiama tokius dalykus sutvarkyti ir nedarbo pašalpas išplėsti dar apie 12 milijonų dirbančiųjų.

• Sužeidimai darbe per praėjusį metų ketvirtį dar padidėjo 5 procentais. Aiškinama tuo, kad didėja darbininkų skaičius ir kad vasaros metu laikinai dirbą jaunesnieji nebūna įgudę apsisaugoti darbe nuo susižeidimų.

• Nauja statyba—namų, kelių, fabriku — gyviausia yra pietinės JAV srityse. Per pastaruosius septynerius metus ten statyba padidėjo net 130 procentų.

• Pajamos per praėjusius metus padidėjo 25 Amerikos valstybėse, 8 — paliko nepasikeitusios ir 15 — sumažėjo.

• Federalinės išlaidos per paskutinius trejus metus kiek mažėja. Pavyzdžiui, 1953 metais buvo išleista \$52,5 milijonai, o 1956 metams numatoma išlaidų tik 40,8 milijonai. Sumažėjo dėl to, kad mažiau skiriama gaminti karo ginklams ir karinėms medžiagoms.

• Atskirų Amerikos valstybių išlaidos nuolat auga. Atskirose valstybėse yra didinami mokesčiai nejudomam turtui (namams), gazolinui, rūkalamams, gėrimams ir k. Taip pat didėja išlaidos mokesčiai atskiruose miestuose.

• Ceylono katalikų vyskupas išleido ganytojišką laišką,

TIKĖJIMAS?

Sovietų Sąjunga nori taikos bet nenori daryti jokių nuolaidų. Taip kalbėjo Paul G. Hoffman, Studebaker-Paccard bendrovės pirmininkas. „Jeigu tik mes padvigubintume savo pastangas, tai pamatytume, kad Sovietai keičia ne tik taktiką. Jie pakeistų ir politiką, duodami satelitams teisę išrinkti savo valdymosi formą“.

šventoves. Ir taip New Yorko ir New Jersey valstybėse išdygo eilės lietuviškų parapijų, o jų tarpe

Vilniaus Aušros Vartų šv. Panelės parapija New Yorke, šiemet, spalio mėn. 16 d., gražiomis iškilmėmis švenčiant auksinį jubilėjų — 50 metų sukaktuves, (1905—1955).

Auksinių sukaktuvių proga pro mūsų akis prabėga margas ir įdomus Aušros Vartų parapijos gyvenimas, atskleidžias didį ir tvirtą New Yorko lietuvių pasiryžimą — garbinti Dievą savoje, lietuviškoje užuovėje. Apie parapijos įsikūrimą ir tolimesnį gyvenimą pasikalbėsime kitą kartą.

kuriame reikalauja darbininkams duoti laisvę jungtis į unijas. Darbdaviams jis primena artimo meilės pareigą rūpintis darbininkų gerove, o darbininkams primena teisingumo pareigą gerai savo darbą atlikti ir būti sąžiningiems. Ceylonas yra netoli Indijos, valdosi savarankiškai.

• Meksikoje įvairios darbininkų unijos taip, kaip ir Amerikoje, siekia susijungti į vieną stambiają uniją.

• Argentinoje, nuvertus Peroną, atsivėrė laisvas kelias ir darbininkams laisvai organizuotis. Gen. Lonardi, kuris dabar laikinai eina prezidento pareigas, Kordoboje pareiškė, kad „laisvė yra neatskiriama nuo darbo“. Peronas norėjo darbininkus turėti savo rankoje, septynerius metus laikė kalėjime darbininkų partijos lyderį Cipriano Reys. Jis dabar paleistas ir ruošiasi laisvųjų unijų atstatymui.

KOMUNISTUI VALIA JĖZUITUI NE

Su pasipiktinimu skaitome, kaip Afrikoje kai kur Amerikoje negrai nelaikomi lygiateisiais žmonėm su baltaisiais. Bet pasipiktinimą reikia nukreipti nemažiau į senutę Europą, kur vadinamuose demokratiškuose kraštuose yra pažeistos žmogaus lygybės teisės. Tokios yra Šveicarija, Norvegija... Ten konstitucijos nepripažįsta to dėsno, kuris yra priimtas Jungtinių Tautų — žmogaus lygybė nepaisant jo rasės ar religijos...

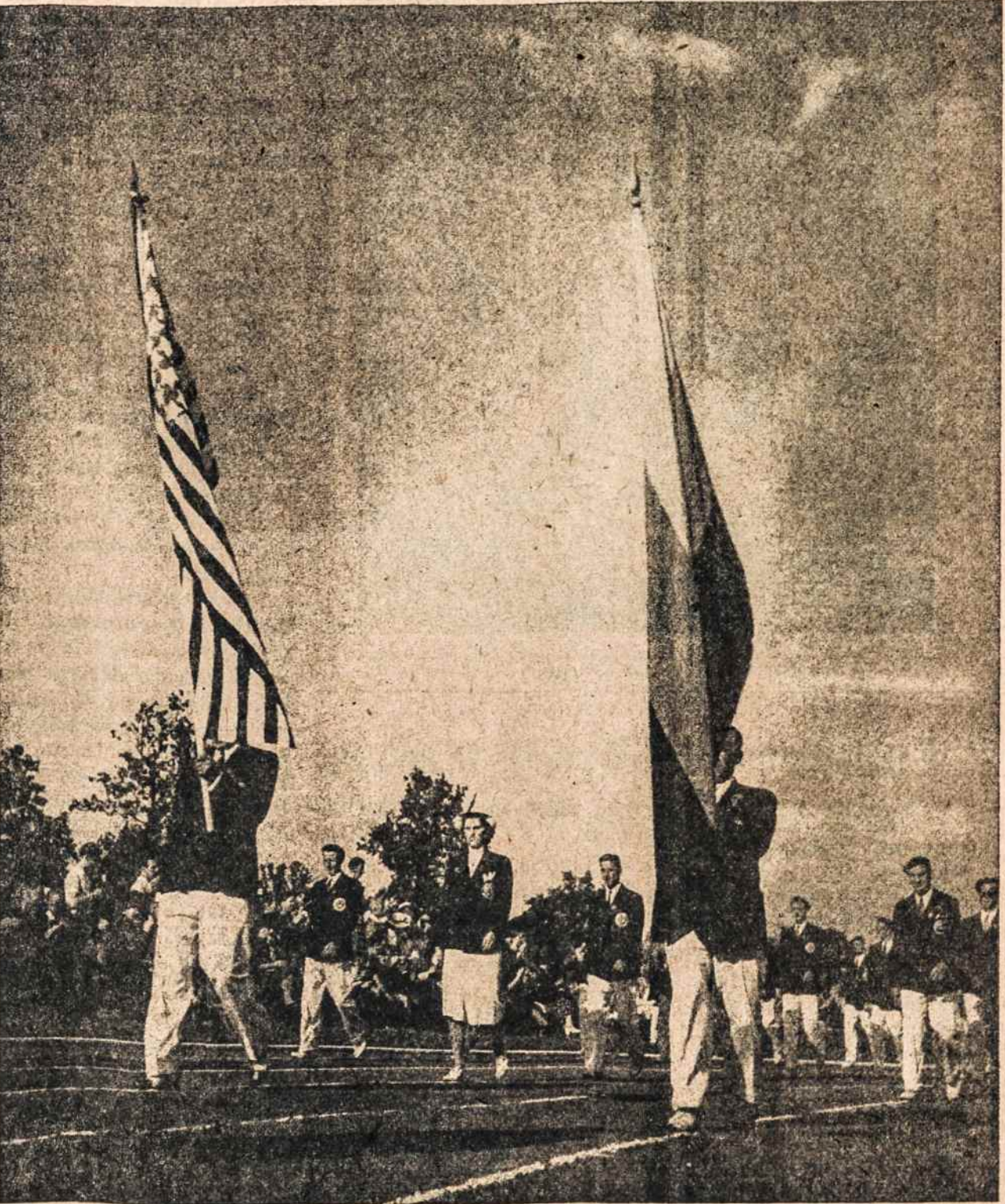
Tai išaiškėjo šiom dienom Norvegijoje... Garsiojo danų filosofo, egzistencialisto, Soeren-Kierkegaardo jubilėjų sugalvojo rengti viena katalikų mokykla Oslo, sostinėje. Lapkričio 8 pakviestas iš Danijos privatdocentas dr. Heinrich Roos kalbėti apie Kierkegaardą. Bet Norvegijoje kilo triukšmas, kai paaiškėjo, kad jis... jėzuitas.

Norvegijos konstitucija neleidžia apsigyventi nei įvažiuoti į Norvegiją jėzuitų ordino nariam.

Ta konstitucija veikia nuo 1814. Ji draudė panašiai ir žydam. Bet jau prieš 100 metų žydam nuostatas panaikintas. Buvo tada mėginta panaikinti draudimą ir jėzuitam, bet parlamentas pasipriešino.

Priešinasi ir dabar. Priešinasi ne tik konservatoriai, bet ir stipriausia parlamento grupė socialdemokratai. Sveicarių laikraštis „Basler Nachrichten“ rašo, kad Norvegija dėl to negali ir Jungtinių Tautų priimtos žmogaus teisių deklaracijos patvirtinti; tai priešingą jų konstitucijai. Ir keisti jos nenori.

Ar ne keista? Leidžiama atvykti bolševikam, leidžiama veikti komunistam, bet neleidžiama veikti nei atvykti jėzuitam. Tokia yra ta tolerancija ir lygybė. Ji tik žodžiuose. Panašiai yra ir Šveicarijoje.

AMERIKOS LIETUVIAI sportininkai Pasaulinėje Lietuvių Sporto Olimpiadoje Kaune 1938 m. (Klėse iš V. Augustino albumo, kuri leidžia „Ateitis“).

PATOBULINIMAI, SOLIDARUMAS IR AUKOS

Vasario 16 gimnazija šaukiasi

Be abejo, būsime skaitę Vasario 16 gimnazijos (Vokietijoje) mums skirtą kreipimąsi: reikia baigti išpirkti gimnazijos rūmus, reikia pasiruošti žiemai—įsigyti anglies, degamosios alyvos, užpirti maisto (bulvių, vaisių, daržovių). „Šia proga mūsų prašymas, — rašo gimnazijos direktorius, — vėl tas pats: mieli lietuviai, sunkių mums valandą sumeskit gimnazijai bent po mažą auką. Jūsų aukos vėl leis 160 mokinių tęsti mokslą...“

Gimnazijai remti yra Amerikoje dar Loko sudaryta specialioji komisija: pirm. P. Viščinis, sekr. dr. B. Kalvaitis ir izd. Pr. Pauliukonis. Ji yra išsiuntinėjusi specialius aukų lapus Bendruomenės apygardoms ir apylinkėms, jaunimo ir kt. organizacijoms. Gimnazijai reikia skubios paramos, todėl aukų rinkimas turi vėl pajudėti. Tuo turime susirūpinti ir tai nieko nedelsdami. Gražiai pradėję, garbingai tęskime ir toliau.

Aukas siųsti minėtai komisijai: P. Viščinis, 31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass. arba Pr. Pauliukonis 9 Aetna St., Worcester 4, Mass.

Rengiamasi patobulinti organizacinę Bendruomenės

BENDRUOMENES ZINIOS

santvarka

Bendruomenę sudaro pagrindiniai organizaciniai jos vienetai — apylinkės bei seniūnijos, apygardos ir centro organai. Sėkmingam darbui yra svarbu, kad kiekvienas bendruomeninis vienetas organizacinę santvarką turėtų aiškiai vietą su konkrečiais uždaviniais. Natūraliai apylinkės ir seniūnijos turėtų veikti visur ten, — kur tik yra lietuvių, todėl bus stengiamasi jas ir toliau organizuoti. Po Bendruomenės Tarybos rinkimų jau susidarė ar tebesiformuoja ir centriniai organai. Tačiau, kiek tenka patirti, iš Loko numatytų 13 apygardų ne visos yra gyvos ir save pateisina, todėl čia reikia kairių reformų. Be to, svarbu išsiaiškinti bei nustatyti ir atskirų organų tarpusavio santykius.

Visus šiuos klausimus Bendruomenės Valdyba svarstė rugsėjo 27 d. posėdy ir nutarė parengti atitinkamą projektą, kuris bus išsiuntinėtas visiems Bendruomenės vienetais susipažinti ir pastaboms pareikšti.

Bendruomenės tautinio solidarumo įnašų reikalavimai

Pagrindinis Bendruomenės mokestis — kiekvieno lietuvių tautinio solidarumo įnašas — yra 1 dol. metams. Tačiau apylinkėms yra leista, jei nutaria jų visuotiniai susirinkimai, tautinio solidarumo įnašą padidinti, ir skirtumas pasilieka pačių apylinkių kasose.

Bendruomenės Tarybos liepos 2—3 d. posėdžių nutarimu, pagrindinių tautinio solidarumo įnašų paskirstymas už 1955 metus pailktas toks, koks yra Loko nustatytas: nuò vieno dol. 40% skiriama Lietuvos laisvinimo reikalams, 30% Bendruomenės Valdybai ir 30% apygardų valdyboms (kur jos veikia).

Bendruomenės Valdyba prašo apygardų bei apylinkių valdybas ir seniūnijų seniūnus neatidėliojant surinkti tautinio

solidarumo įnašus už 1955 metus ir pagal nustatytus procentus juos paskirstyti. Tai turi būti atlikta per apygardas (kur jos veikia) arba (kur apygardų valdybų nėra) pinigais Lietuvos laisvinimo reikalams ir Bendruomenės Valdybai persiųsti tiesiog jos išdinkul: Julius Staniškis 7513 Lawview Ave., Cleveland 3, Ohio.

Pagal Bendruomenės įstatus metiniai apylinkių susirinkimai turi įvykti ne vėliau kaip ligi sausio 31 d., tad visi atsiškai turi būti atlikti ne vėliau kaip iki 1956 m. vasario 1 d.

Nuo 1956 m. sausio 1 d. tautinio solidarumo įnašų paskirstymas bus jau kitoks, ir apie tai bus pranešta vėliau.

Tautinio solidarumo įnašais remiasi apylinkių, apygardų ir centro veikla. Visų dedami centrai turi sudaryti tuos kapitalus, kurie gaivins ir rems Bendruomenės lietuviškas pastangas. Šių kapitalų reikia visoms Bendruomenės darbo ir siekimų sritims. Tad kiekvienas lietuvis yra prašomas atlikti ir šią tautinio solidarumo pareigą. Pasirodykime esą gyvi!

Lietuvių kultūros kongreso reikalavimai

Į Bendruomenės Valdybos raštą dėl lietuvių kultūros (Nukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

• **Dodgers komandoje**, laimėjusioje šiemet pasaulines beisbolo rungtynes, svarbiausiu žaidėju buvo lietuvis **John Podres**, 23 metų, lietuviška jo pavardė esanti Poderis. Jo tėvas yra angliakasy, gyvena Witherbee, N. Y. John Podres beisbolą pradėjo žaisti 1951 m. 1952 žaidė Montrealyje, Dodgers komandoje pradėjo žaisti nuo 1953 m. Paskutinėse rungtynėse tik jo dėka laimėjo Dodgers.

• **Skautų Sąjungos rinkimai**, pravedami korespondenciniu būdu, eina pabaigon. Balsų skaičiavimo komisijos rugsėjo 9d. posėdžio daviniais iš bendrojo sąrašo BLSS-gos Tarybon buvo išrinkti: vyr. sktn. L. Cepienė, vyr. sktn. E. Putvytė, sktn. K. Jonaitis, sktn. kun. J. Vaišnys, SJ, kandidatais liko — vyr. sktn. Br. Kviklys ir vyr. sktn. Pr. Karalius. PLSS garbės teisman išrinkti: sktn. A. Plateris, j. sktn. A. Aglinskas ir sktn. V. Tallat-Kelpša, kandidatės — sktn. O. Ščiukaitė ir sktn. M. Tumienė. PLSS kontrolės komisijon išrinkti: sktn. G. Juškenas, psktn. K. Pažemėnas ir j. sktn. L. Knopfmileris. Kandidatai — psktn. A. Banionis, psktn. St. Mockuvienė ir sktn. Vl. Pauza. Pagal Skautų Seserijos sąrašą PLSS Tarybon išrinktos: sktn. V. Barmienė, sktn. E. Gimbutienė, sktn. J. Gulbinienė ir sktn. O. Gailiūnaitė.

Kun. K. Ruibys paskirtas Urbanos Newman Fondo valdytoju padėjėju. Paskutinius 6 metus jis buvo Peoria vyskupijos įvairiose parapijose, paskutiniu laiku buvo Pekin, Ill.

• **Sekmadieninė mokykla** veikia Naujoje Zelandijoje. Dirbama dviem grupėm.

• **„Tėvų Kelias“**, Venecuoje liet. laikraštis, pradėtas leisti 1949 m. Dabar išėjo naujas numeris. Redaguoja J. Kaukanauza.

• **Venecuelos** L. Bendruomenės Caracas apylinkės valdybon įeina: A. Malskis—pirm. V. Kuzavinis — vicepirm., V. Dabusys — izd., V. Svabinskas — sekr., K. Lepšys — narys.

• **Anglijos Liet. Sąjunga** Lietuvos sodyboje rugsėjo 24—25 d.d. surengė konferenciją, kurios vedamoji tema buvo „Lietuvos 15 metų okupacija ir Lietuvos iševijai“. Skaitė 8 paskaitas.

• **J. Juškaitis** gavo teisę verstis advokato ir notaro praktika. Gimė jis Mažajoj Lietuvoj, gimnazija baigė Klaipėdoje, studijavo Kaune ir Viliuje, Vokietijoje — Heidelbergo ir Marburgo universitetuose. Toronto universitete baigė teisę.

• **„Iševijų Draugas“** — šiuo vardu Skotijos lietuviai leidžia savo laikraštį. Per vasaros atostogas jis buvo sustojęs net du mėnesius. Rugsėjo 9 jis vėl pasirodė, dabar eis kas dvi savaites. Redaguoja kun. J. Gutauskas.

STOUGHTONO ZINIOS
Kasperienė, gyv. 90 Wyman St., serga jau penkta savaitė.

KVIETIMAS Į PUTNAM

Visi geradariai, kurie dėl poptynio negalėjo dalyvauti Nek. Pr. Seserų Kopyčios šventinime, kviečiami atsilankyti į Putnam, Conn. spalio 16 dieną, sekmadienį. Dienos tvarka ši:

11 val. pamaldos. Šv. mišias laikys ir pamokslą sakys prel. P. M. Juras, kopyčios komiteto pirmininkas.

12 val. pietūs geradariams pagerbti. Po to novicijato apžiūrėjimas (open house).

2 val. Šv. Valanda, kurios metu vienuolyno kapelionas kun. St. Yla pasakys konferenciją.

Tūkstančiai lietuvių atvažiuoja...

(Atkelta iš 3 psl.)
jei galime pasidaryti užuovėją... Čese atsilankymo radau 234 gimines Naujame Yorke, 430 žmonių einančių spaviedinės, o 141 mažų vaikų, kurie reikalauja mokslo saviškių liežuviu, nes kitaip eis ant kelio paklydimu, gali prapulti dėl savo giminės ir bažnyčios... Sykiu surinkau ant reikalų bažnyčios 205 dol. ir 50 centų" (Lietuviszkas Balsas, 1886 m., 3—4 psl.).

Nelengva laužti svetimos žemės plūtą

Pirmosios lietuvių pastangos turėti New Yorke savo parapiją atsimušė kaip žirniai į sieną. Po kiek laiko ir pats kun. A. Varnagiris pripažino: „Nepadabnas yra daiktas pastatyti New Yorke bažnyčią, ba tik plecius po bažnyčia kaštuoja apie 15,000 dol. o kur pastatymas bažnyčios, o kur suolai ir visoki bažnytiniai daiktai. Žmonių norai yra geri, ale trudnas daiktas" (Wienibė Lietuwninkų, 1886 m., nr. 16).

Šitie pirmieji nepasisekimo žingsniai, kad ir atnešę lietuvių tarpe kartumo ir nusivylimą, vienok nepalaužė jų pasiryžimą „turėti savo užuovėją“ — lietuvišką parapiją, gaivinancią juos Dievo ir artimo meilėje.

Į New Yorko ir Brooklyno apylinkes atvyksta nauji kuniagai lietuviai, kurie naujom jėgom laužė kietą svetimos žemės plūtą ir statė lietuviškas

NEW CASTLE, Indiana, geležies liejykloje buvo klies darbininkų streikas, kuriame 8 žmonės pasauti. Dirbtuves laikinai užėmė kariuomenė.

Mahonoy City, Pa.

A. A. Jurgis Budrikas
Rugsėjo 29 dieną, iš šv. Jurgio bažnyčios, Mahonoy City, išlydėtas ir iškilmingai palaidotas a. a. Jurgis Budrikas. Velionis susilaukė ilgo amželio, visą laiką pasižymėjo savo gera širdimi parapijai ir visiems žmonėms. Jis išsirinko ir savo laidojimo vietą aukštai kalnuose, tarp ošiančių medžių ir labai gražioj vietoj, jau iš anksto pasistatydinęs paminklą.

Laidotuves iškilmingai sutvarkė vietos kleb. kun. P. Česna. Buvo atlaikytos 6 šv. mišios. Pirmąsias per ekzekviją laikė velionio sesers sūnus, T. Benediktas Bagdonas, pranciškonas, kuris specialiai buvo atvykęs iš Brooklyno, N. Y. O iškilmingas giedojimo pats klebonas. Pažymėtina, kad velionis viską gražiai sutvarkė ir po savo mirties, palikdamas savo santaupas bažnyčiai. Todėl nors jis jau buvo senas, bet geras skaičius pažįstamų ir draugų atsiveikino su velioniu, parapija neteko vieno savo gerų remėjų ir parapijiečių, iš senų žemaičių bajorų giminės. Teilsisi ramybėje.

Kun. L. Peciukevičius Albany, N. Y.

Vietos vikaras ir lietuvių dienos pirmininkas spalio 1 buvo nuvykęs į Albany, kur dalyvavo savo artimųjų giminaitės laidotuvėse. Jis ta proga pasimatė ir su eile kitų lietuvių veikėjų, ypač su lietuviams kunigais.

Omaha, Nebr.

Gedimino Drazdžio su Danute Micuta suatokučius įvyko spalio 1. Apeigos atliktos su trim kunigais, giedant Leskio vedamam chorui. Parapijos salė puotoj dalyvavo per 400 žmonių. Tai gražus lietuviškas vašingumo pavyzdys. Abu jaunavedžiai yra susipratę lietuvių ir geri katalikai.

Paskutinis rudeninis

parengimas atliktas rugsėjo 25. Dėl lietaus turėjo vykti par. salėj. Atsilankiusių gražus būrys ne tik linksmai praleido laiką, bet ir parėmė aukomis mažinti mokyklos skolas. Naujasis užėgus savininkas Pr. Kovas aukojo gėrimų, pinigais davė \$130 Jurgis Čerčius, \$50 Pr. Preikšaitis, \$10 Jurgis Damijonaitis.

Pirmoji Komunija

Spalio 1 mūsų bažnyčioje 32 vaikučiai ėjo pirmos Komunijos. Juos gražiai paruošė seselės. Kleb. kun. J. Jusevičius pasakė abiem kalbom pamokslą. Po mišių parapijos moterys vaikučius gardžiai pavaišino bei apdovanojo. Pokyly dalyvavo be vaikučių tėvų ir šiaip daug žmonių.

Naujas scenos veikalas

Gasparas Velyčka parašė veikalą iš Mažosios Lietuvos gyvenimo. Vietiniai artistai pasidalino vaidmenimis ir ruošiasi veikalą statyti. Mano suvaidinti už poros mėnesių.

Tautietis

• **Danutė Staknytė** dirba Amerikos konsulate Melbourne, Australijoje, kaip sekretorė. Ji yra gimus Lietuvoje, studijavo Sorbonoje. Paskiausiai 5 metus dirbo kaip amerikiečių delegacijos sekretorė Ženevoje.

LEKTUVAIS išvežti žmonės iš potvynio Meksikoje (Tampico). Potvynyje 300 žuvo ir 100.000 liko be namų.

Patobulinimai, solidarumas ir aukos

(Atkelta iš 5 psl.)

kongreso sušaukimo Dainų šventės metu Chicago apygardos valdyba atsakė, kad tiek ji, tiek dainų šventės rengimo komitetas tokiam sumanymui pritaria ir sutinka pasiimti visus techninius kongreso parengimo darbus. Kongresui yra pasiūlyta 1956 m. birželio 30 ir liepos 1 d. Kongreso ir Dainų šventės programos turės būti suderintos. Bendruomenės Valdyba jau imasi konkrečių kongreso paruošiamųjų darbų: svarsto programos ir kt. su ja susijusius klausimus.

Aukų vėjus padėti nuo potvynio nukentėjusiems lietuviams vyksta

Kaikurie lietuvių aukos emė siūsti Bendruomenės Valdybai atsišaukimo nepaskelbus. Pvz. vyr. sktn. O. Zailskienė pagal aukų lapą atsiuntė \$16, dr. ir ponja Mauručiai \$20, Ed. Ilenda, E. Skrabulytė ir B. Steponavičius \$10, K. Giedraitienė pagal aukų lapą \$40.50 (visi šie pinigai įteikti Bendruomenės Hartfordo apygardos išd. J. Žemaitiūčiui). Bendruomenės Valdybos išdinkinui yra atsiusta aukų: Clevelando atelitininkai \$30 (bus dar daugiau), Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba \$25, Z. Orvidas (Hamilton, Kanada) \$1, Stp. Aukštikalnis \$5.

Atsiliepdama į Bendruomenės Valdybos raštą, Hartfordo apygardos valdyba rugsėjo 24 d. posėdy, dalyvaujant Waterburio ir kt. apylinkių atstovams, nutarė sudaryti specialų komitetą aukų vėjui vykdyti. Į komitetą kviečiami — parapijos atstovai — kunigas, Alto skyriaus pirm., vietos savišalpiųjų klubų pirmininkai, atskiru vietovių atstovai (tiksliai komi-

GERIAU BŪTI "okupuotam"

Amerikos kariuomenė iš Austrijos atitraukiama į Italiją. Salzburgo didelis nusiminimas, kad austrai neteko uždario, pasitraukus amerikiečiam. Apie 5000 austrų neteko darbo, 2-600 namų savininkų neteko geru nuomininku, miestas neteko 25 mil. dol., kuriuos amerikiečiai per metus išleisdavo Salzburgo.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST

BROOKLYN 27, N Y

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

Viena iš dainų švenčių

DETROIT, MICH.

Kai skelbimuose paskaičiau, kad dainuos 4000 asmenų jungtinis choras, buvau nustebintas tokio apvalaus ir didelio skaičiaus. Skelbimai kabojo ir bilietai buvo platinami daugiau nei prieš metus. koncertas gi įvyko prieš 4 mėnesius Detroito.

Tai buvo 42-ras vokiečių dainų festivalis — "Saengrafest", kuriame dalyvavo 5. Amerikos Darbininkų Sąjungos chorai.

Beartėjanti Bendroji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventė Chicagoje 1956 m. liepos 1 d. ir per vasaros karščius neišgarino vokiečių dainos šventės prisiminimų.

Jų šventė prasidėjo 1955 m. birželio 2, ketvirtadienį susipažinimo — pasisveikinimo koncertu, kuriame dainavo paskiri chorai (dar ne visi susirinkę) buvo klausoma susirinkimo kalbų, vainikuota šventės karalienė, švabų grupė pašoko tautinių šokių, po to šoko ir tradicinį alų maukė visi. Soko ir pats Michigano gubernatorius G. M. Williams, sugebas visoms tautybės išlikti simpatinų ir savu.

Pats didysis koncertas įvyko penktadienį Olympia stadione. Be vargo buvo galima gauti bilietų ir paskutinę minutę. Prie įėjimo buvo ir programos

bei šventės leidinys su chorų fotografijomis ir aprašymais (abiem kalbom), su dainų tekstais, jų vertimais, kainavęs tik 1 dol. (Ypač dainų tekstai pagelbėjo pajusti pilnai koncertą). Kas be ko be biznierių skelbimų neapsieita, vokiečių plokštelių sąrašą viena firma veltu dalino.

Koncertą pradėjo tik 15 min. pavėlavę JAV himnu. Šventės rengimo komiteto pirmininkas pristatė programos vedėją, kuris kalbėti pakvietė Detroito burmistrą. Tas apsisai nušnekėjo apie naujas statybas, susisiekimą, automobilius... Publika šypsojosi, kiti net pūsgarsiai "prisipažino", kad dainų klausyti atėjo, o nekalbų. Gubernatorius iš pradžių visus pradžiuo vokiečių kalbos žinojimu, kol užmiršo kaip užbaigti ir turėjo iš kišenės trauktinių popiergali. Po to ilgokai šnekėjo apie politinę dainų šventės reikšmę, mat pelnas buvo skiriamas Free Europe radijo programai. Vokietijos ir Austrijos konsulai sėdėjo publikoje ir tebuvo paminėti bei prožektoriais "pagauti". Daugiau dėmosios susilaukė 85 metų choristas, kuris jau jaunatviškai rankomis pasiskerečiojo,

nors jo žodžius tik artimesni kaimynai tegirdėjo. Visos šnekos užtruko pusvalandį ir buvo justa, kad per ilgai.

(Taip ir skrido mintis Chicago: duok Dieve, kad mūsų politikai nenorėtų paversti meno politika, geriau politika paversti menu... Aš nežinau, ar šventės rengėjai išdrįs mūsų ilgakalbiamis tai priminti, tačiau žinau, kad ir aš ir daugelis kitų važiuosime į Chicago ne kalbų klausyti.)

Susodinus prieš estradą karalienę (turbūt grožio) ir karaliūnaičius, koncertas jau tikrai prasidėjo. Detroito simfoninis orkestras išpildė Wagnerio Meistersingerių preliūdą. Po to vyrų choras (apie 1500) su orkestru sugiedojo Beethoveno "Sanctus". Su orkestru dar dainavo solistė sopranas. (Mano mintis vėl buvo Chicagoje, kokia birbynėle mūsų chorų palydės?). Po to sekė 3 vyrų choro dainos, 3 moterų choro (600) dainos ir 2 orkestro pasirodymai (publika tai palaikė už praturkėję ir visi ramiai kalbėjosi), 2 vyrų choro dainos, 2 solisčių dainos, 2 vyrų choro dainos ir pabaigai galinga Schuberto giesmė "Die Allmacht" — giedojimo mišrus choras ir solistė su orkestru.

Tai buvo pats didžiausias koncerto kūrinys. Šiaip gi dainos gana nesudėtingos. Būdinga, kad vokiečiai laikosi dainų priežodžių: "Iš dainos žodžių neišmesis: ir dainuoja dainą iki pabaigos. Aišku, kad toks didelis choras, (ne 4000, bet apie 2000) nebuvo taip lankstus. Vėliau teko kalbėti su vienu iš dirigentų, jis skundėsi, kad neturėjo geros bendros repetitijos, joje nebuvo nė pusės choristų, alų gėrė... Gal lankstumas nebuvo pakankamas ir todėl, kad dainavo iš gaidų, o ir choristų amžiaus vidurkis apie 50 metų. Tačiau jautėsi vokiškas tvarkingumas sėdint ir stojant ar knygas — gaidas verčiant. Vyrų daugumoje buvo tamsiais kostiumais, moterys baltomis suknelėmis ir beveik visos baltais plaukais... Vokiečių dainų šventę sveikino gana ilga telegrama pats prezidentas Eisenhoweris, ją remė daug vokiečių biznierių. Tikimės, kad ir su mūsų šventės Dainų švente taip nutiks.

Girdėti, kad jau 41 choras užsiregistravo dalyvauti Dainų šventėje. Stiprybės ir kantrybės rengiant repertuarą ir laimingos kelionės į Chicago visiems lietuviams, nes ten reiks ne vien gerklų, reiks dar daugiau ausų o labiausiai lietuvišką dainą mylinčių širdžių!

P. Natas.

Clevelande pagerbs senosios emigracijos lietuvius

Akt. Maželis programos vedėjas

Bendruomenės apylinkės valdybos spalio 29 d. lietuvių salėj rengiamo vakaro senosios emigracijos lietuviams veikėjams pagerbti programos vedėju sutiko būti akt. P. Maželis, Vaidilos teatro vadovas. Jis rengia kaikiurių staigmenų, kurios bus įdomios visiems vakaro dalyviams — tiek pagerbiamiesiems mūsų veteranams, tiek jų pagerbti atsilankiusiems svečiam. Vakaro rengiamieji darbai sparčiai eina į priekį: sudarinėjami sąrašai, organizuojama programa, vašis ir kt. Netrukus bus pradėti platinti ir kvietimai. Svečiams jie atsiūs: vienam asmeniui \$3, šeimai (vyrui ir žmonai) \$5. Pagerbiamieji veikėjai nieko nemokės.

Muz. Alf. Mikulskis į Chicago
Spalio 1 Bendruomenės Valdybos narys kultūros reikalams Čiurlionio ansamblio meno vadovas muz. Alf. Mikulskis ir Čiurlionio ansamblio valdybos

niukams į. skt. A. Anglinską. pirm. J. F. Nasvytis išvyko į Chicago dalyvauti Alice Stephens ansamblio 15 metų sukakties minėjime. Alf. Mikulskis kartu atstovaus ir Bendruomenės Valdybai.

Parengimų kalendorius
Bendruomenės parengimų kalendorių įregistruota: spalio 16 d. 11:30 val. lietuvių salėj Alto Clevelando skyriaus visuotinis organizacijų atstovų susirinkimas; gruodžio 4 d. Lietuvos Steigiamojo Seimo iškilmingas minėjimas, rengiamas Alto skyriaus. LB inf.

• **Lietuvių kolonijos tautinis muzėjus** atidarytas Avellanedoje, Argentinoje. Atidarymo programa kalbėjo muzėjiaus organizatorė A. Mikelionienė. Argentinos Liet. Bendruomenės centro valdybos pirmininkas I. Padvalskis, gen. T. Daukantas ir kt. Buvo meninė programa. Tikimasi, kad muzėjus išaugs į gražią kultūrinę įstaigą.

• **Jūros skautų ir skaučių stovyklavo** 82. Mergaitėms vadovavo skt. M. Tumienė, o ber-

Ar jau įstoja į Grandinėle?

Lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos tautinių šokių grupė, jos vedėjas L. Sagio atsidėjimo ir darbo dėka išaugusi į pajėgų vienetą, šiemet savo veiklą dar labiau išplečia: be šokių, ji imasi ir lietuvių dainos meno. Džiugiu dalyku reikia laikyti ir tai, kad į bendrą darbą taip pat

MAZIAUSIAS bombonešis, kuris gali pasikelti nuo laivo su atominė bomba.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue,

Hartford, Conn.

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, priinama kaina.

Tel. Chapel 6-1377

Chicago, Ill.

TELEPHONE: DEARBORN 2-0819 TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD TAKER

HELP W. MALE

PRESS-MAN COMBINATION SIMPLEX MAJOR

Good rate and year around work for competent man.

Apply: J. S. PALUCH COMPANY 1800 West Winnemac

TRAILER SPOTTER

Experienced Nights. Gd. Wages. Permanent CAMPBELL "66" EXPRESS 412 W. 37th

FEMALE—MALE

CLERKS for Accounting Dept. in Large Trucking Concern. Typing Essential. CAMPBELL "66" EXPRESS 412 W. 37th

BILL CLERKS

Part Time IBM Electrical Billing Machine CAMPBELL "66" EXPRESS 412 W. 37th

DARBININKO administracijoje gaunamos sekančios knygos:

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonseca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Mergaitės kelias, M. Pečkauskaitė, 99 p.	0.75
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būdis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00

MALDAKNYGĖS

Ramybės šaltinis, Prel. Pr. Juras, 544 p.	3.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Sveika Marija, Kun. St. Yla, 357 p.	2.50
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25 ir 1.50 (geresniais viršeliais)

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas 5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p. 1.50
Telių kankiniai, 100 p. 0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p. 2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, 100 p. 1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p. 0.50
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys, 255 p. 5.00
Česlovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p. 2.00
Laisvė ginant I t., Pulk. J. Petraitis 2.00
Laisvė ginant II t., Pulk. J. Petraitis 3.00
Kaip jie mus sušaudė, Pulk. J. Petraitis 1.80

BELETRISTIKA

Medinis arklis, E. Williams, 192 p. 2.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p. 1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p. 3.00
Eldorado, apysakalės ir vaizdeliai, 150 p. 1.80
Anoj pusėj ežero, P. Andriūšis, 101 p. 1.50
Valentina, A. Vaičiūlis, 142 p. 2.00
Siela už siela, D. Pilla, 304 p. 2.00
Zirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p. 1.50
Pabučiavimas, J. Grušas, 155 p. 1.50
Varpai skamba, St. Būdavas, 180 p. 1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p. 2.00

POEZIJA

Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p. 1.50
Sesuo buitįs, J. Aistis, 45 p. 1.00
Be tėvynės brangios, J. Aistis, 60 p. 0.50
Kelionė, A. Tyruolis, 126 p. 1.25
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p. 1.00
Etapai (įrišta), J. Kėkštas, 141 p. 3.00
Lauku liepsnos, A. Tyruolis, 44 p. 1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p. 2.00

DRAMA

Kazimieras Sapiega, B. Sruoga, 250 p. 2.50
Gims tautos gerijus, L. J. Voicėkauskas, 80 p. 1.50
Ziurkių kamera, J. Grinius, 120 p. 1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis 1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p. 3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p. 1.00
Pasakos, Haufas, 93 p. 1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p. 1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p. 1.00

IVAIRIOS

Lietuvių kalbos vadovas, 606 p. 4.50
Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (įrištas)

RUDENI dar Nepriklausomaj Lietuvoj.

TAMAQUA, PA.

Svarbus Kunigų Vienybės susirinkimas

Spalio 11 d. lietuviai kunigai buvo susirinkę šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonijoj svarstyti svarbiųjų draugijų ir lietuviškų reikalų. Susirinkime buvo duota apyskaita lietuvių dienos rugp. 15, kurios pirmininku buvo kun. Leonas Peciukevičius, o garbės pirmininku kun. kleb. P. Cesna, šv. Juozapo parapijos klebonas, Mahanoy City.

Kunigų susirinkime buvo svarstyta bendrojo Kunigų Vienybės seimo nutarimai ir priimtas veiklos planas. Dabar mūsų provinc. K. V. pirmininku yra kun. K. Ramanauskas, o sekretoriaujau kun. J. Nevarauskas. Susirinkimą globojo kun. kleb. K. Batutis, vietos klebonas Tamaqua, kurio parapijoj vyksta misijos ir 40 valandų atlydai, vedami mis. kun. A. Mažuknos, M. I. C.

NASHUA, N. Y.

Nors Nashua ir nedidelis miestas, bet pakankamai svarus ir jaukus. Kadangi einas iš Bostono į New Hampshire, su jos gražiaja gamta ir garsiaisiais kalnais svarbus kelias No. 3, ejo per pat Nashuos miesto vidurį, tai ir Nashuoje pastaraisiais metais jautėsi gan didelis mašinų judėjimas. Miesto galvos ryžosi šį trūkumą pašalinti. Taigi po poros metų įtempto darbo šiemet atidarytas naujas puišus kelias Nashuai aplenkti. Be to, tolimesnio tiesioginio susisiekimo ma-

šinoms greta 3-čiojo kelio yra atidaryta nauja gerai įrengta autostrada, einanti iki didžiausio New Hamshire miesto Manchesterio.

Nashuos lietuvių kolonija kokia nors kultūrine, švietimo ar labdaros veikla šiemet negali pasigirti. Dar šiojį tokį veikimą rodo šv. Kazimiero parapija. Ji vasarą suruošė apie 3 piknikus ir kitus smulkius parengimus.

Šiemet, kaip ir kiekvienais metais, šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje spalio 16—18 d. įvyko 40 valandų atlydai. Misijas praveisti yra pakviestas iš Kennebunkporto pranciškonas vienuolis.

Amerikos apsaugos departamentas pranešė, kad dirbtinio mėnulio dalys jau užsakytos dirbti. Jis bus varomas trijų raketų. Per valandą - dvi apsisuks apie žemę, paskui paklius į orą ir sudegs kaip krintanti žvaigždėlė.

Amerikiečių kariuomenės teismas nubaudė Vokietijoje viena amerikietę 100 dol. už tai, kad ji pardavė vokiečiui du amerikoniškų cigarečių kartonus. Už tai ji buvo pelnius mažiau kaip 4 dol.

Prancūzijos parašiutininkas O. Naudin, 33 metų, rengiasi perskristi kanalą tarp Prancūzijos ir Anglijos su parašutu.

Maisto produktam kainos šią savaitę nukrito žemiau nei bet kurioje kitu metu šiemet.

Thomas E. Dewey, buvęs New Yorko gubernatorius, lankosi Izraelyje.

AR ŽINAI, KAD...

● Pirmas Amerikos prezidentas, kuris prezidentavimo metu apsilankė užsieniuose, buvo Theodore Roosevelt — 1906 jis buvo nuvykęs į Panamą. Pirmas Amerikos prezidentas, kuris nuvyko į Europą, buvo Woodrow Wilson 1918.

● Amerikoje esą 1,155,000 persiskyrusių moterų.

● Amerikoje daugiau kaip 5,800,000 vedybų ištverė per 25 metus.

● Maine prieš pat įvažiavimą į Bengor miestą stovi iškaba su užrašu: "Vaziuok atsargiai. Mes galime palaukti" — ir pasirašęs vietinis graborius.

● Ketvirtadalis Amerikos žemės yra valstybės rankose — apie 472 milijonai akrų.

● Pietų ir šiaurės Amerikos indijonai kalba 200 kalbų, kuriuos turi 1500 tarmių.

● Suomijoje 99% kirpėjų — skutėjų yra moterys.

● Dabar mada papūgų plunksnos prie moterų skrybėlių ir net drabužių. Bet istatymas draudžia į JV papūgas įgabenti. Tad prasidėjo papūgų plunksnų šmugelis iš Meksikos.

Vadinasi...

— Mama, ar teisybė, kad Dievulis mums duoda duonos?
— Aišku, vaikeli.
— Mažus vaikus gandrais atneša?
— Taip, mažyti.
— Per Kalėdas žaislų prineša Kalėdų Senelis?
— Suprantama.
— Vadinasi, mama, tai kam mum tėtis reikalingas?...

SLIUBAS SU PANCAIS

Šiemet spalio mėn. Prancūzijoje, Fontainebleau, prie altoriaus susitiko amerikietis lakūnas ir jo sužadėtinė prancūzaitė. Jaunavedys viena ranka buvo prirakintas prie prancūzų policininko. Ir kai jaunavedys klaupėsi, turėjo klaupėtis ir policininkas. Po šliubo jaunavedys vėl buvo nugabentas į kalėjimą. Jis yra Prancūzijoje esančios amerikiečių aviacijos lakūnas, o į kalėjimą pateko dėl to, kad susikiviršijęs nudūrė prancūzų. Savo šliube liudininku turėjo savo dalinio vadą, dalyvavo taip pat atvykusi iš Kalifornijos motina.

Kalba su išvada

— Baigdamas noriu pareikšti, kad bepročiai yra patys laimingiausi žmonės pasauly.
— Tai laimingas tamsta! kažkas riktelėjo iš minios.

Nevykęs sapnas

Ziouvajančiai sekretorei tarė bosas:
— Panelė, matyt, šianakt nemiegojai. Gal nemigos liga kankina?
— Ne! Bet šianakt sapnavau nevykusį sapną. Rodos, visą naktelę akių nesudėjau.

Staigi liga

— Ar žinai, kad Pyplys guli ligoninėj?
— Negalimas daiktas— Vakar aš pats mačiau jį sveiką šokant su kažkokia blondine.
— Taigi. Tai pastebėjo ir jo žmona...

Laiku išsiaiškinta

— Brangioji, jei tu eisi už mane, aš pasižadau išpildyti pačius mažiausius tavo troškimus.
— O kaip bus su didžiaisiais?

Kvietimas

— Ateik rytoj į Jurgio auktines vestuves.
— Na, tai dabar!? Juk Jurgis dar nevedęs.
— Taigi. Bet rytoj veda labai turtingą našlę.

Padalintas rūpestis

— Sveikas! Juk jau dešimt metų nebuvom susitikę. Kaip einasi? Kokie rūpestiai namie?
— Ačiū. Viskas eina neblogai. Rūpestiais su žmona pasidalinom. Ji rūpinasi vaikais ir manim, o aš tik raudona žuvelė.

Žvėryne

Ji: — Žiūrėk, kaip tas tigras šnairai žiūri į kita. Kokie nagai! Dėl ko jie pykstasi?
Jis: — Matyt, yra jo žmona.

Pasikeitimas

— Ei, vos tik apsigėdėi ir imi keistis, bet geroj pusėj. Drabužiai tvarkingi, kelnės išlygintos...
— Brolyti, pirmas darbas, kurį man žmona užkrovė, tai išsilyginti kelnės.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

DISPLAY

new furniture for old
It makes a difference who upholsters your furniture.

COLLEGE UPHOLSTERY SHOP
MANUFACTURERS OF FINE FURNITURE AT WHOLESALE PRICES.
Slip covers, cornices and drapes
18-24 123rd St., College Point, N. Y.
Flushing 9-4108

NEW BOARDING HOME FOR the aged at 30 Davis Ave. Rockville. Large spacious rooms, also private rooms to accommodate couples. Reasonable rates. Telephone Rockville, TRemont 5-1011, Massack Memorial Home.

ENJOY a regular "audience with the Pope" thru the pages of **THE POPE SPEAKS**—the American quarterly that brings you the Holy Father's own words in English. \$4 per yr. 3622—12th St., N. E. Washington 17, D. C.

St. Joseph's Guest Home
311 Greene St., New Haven, Conn. Phone UN 5-9951 Rates Reasonable
The Sisters of the Holy Ghost offer board and room to business women, students and vacation guests. Centrally located. Daily Mass. Excellent table. Home comforts.
Information Given on Request Write for Booklet

CHURCH WANTED
Would like to purchase a small church building in the Bronx or Washington Heights.
A. A. COLE
203 South 6th St., Newark, N. J. Mitchell 2-4814

LATIN ORCHESTRAS
Conducted by Arsenyio Rodregues. Available for weddings — Ball Rooms — and all social functions. For information phone Narciso H. Saavedrya 163 E. 116 St., N.Y.C. TR 6-4037.

VENETIAN BLINDS
Blinds Washed Free with Re-taping and Re-cording. Phone now: BE 2-0421. Ask For Tony.

BI-CENTENNIAL NOVENA
In Honor of St. Gerard (Mothers' Patron)
Saturday, Oct. 8 to Sunday Oct. 16. Services Daily at 3 and 8 P.M. Conducted by Rev. Matthew H. Meighan — Redemptorist

MOST HOLY REDEEMER CHURCH (St. Gerard's First Shrine)
3rd St. and Ave. A.
Directions — Ind. Subway "D" to 2nd Ave. station or Bus. 14th St. Crosstown (Clinton — Delancey)

Isigykite visų palankiaai sutiktą

Leonardo Andriekaus cilių rinkinį

ATVIROS MARIOS

136 puslapiai Kaina \$2.00

Užsisakykite šiuo adresu:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21. N. Y.

Kad būtų linksmiau —

DISPLAY

QUIET MAY
Oil Heating System
Save 25% on Fuel Costs
36 Months to Pay
Nothing Down
O'BRIEN BRO..
136-89 Roosevelt Ave.
FL. 9-0021

Play Piano Classics — Without Lessons
You Can — It's Fun with "MUSIC LIKE MAGIC"
Send for it now!
Six charming melodies, \$1
K. IRWIN, 1029 E. 29th St.
Dept. "2"
Brooklyn 10, N. Y.

ORTHOPEDIC SHOES for the CLERGY

ADRIAN'S SHOES
For the Family
84
Main St.
Paterson, N. J.

REMEMBRANCE CARD COMPANY
Distributors of Distinctive CATHOLIC GREETING CARDS for all occasions. Specializing in Christmas Box Assortments. We also supply Churches, Organizations and Societies
907 CHANDLER AVENUE LINDEN, N. J. Dept. "L"
Tel.: HUNter 6-2037

SCHOOLS

COLUMBIAN
Evening High School
Classes Start Sept. 19th 7 to 10 p. m.
Men and Women
A distinctive Academic Evening School. Classes for Beginners and Advanced Students. Time saving instruction. Experienced Faculty.
ALL HIGH SCHOOL SUBJECTS
Chartered by the Board of Regents Approved by the Catholic School Board of New York City Accredited by the Board of Education of New York City.
DR. HERMAN E. MANTEL, Principal
LOW TUITION FEES
Write or Phone for Booklet CN 189 E. 76th St., N. Y. 21, N. Y.
Butterfield 8-4455
The Only Catholic Evening High School in the City of New York

PRIVATE TEACHING LESSONS
INDIVIDUAL instructions. English (Remedial reading, Grammar and Composition), Math (Arithmetic — Algebra), Elementary through Junior High. Reasonable Cost. INGersoll 2-8305.

SACRED HEART, CONVENT OF THE Noroton, Conn., OLiver 5-1916; Religious of the Sacred Heart; Mother Cokley, Principal; 70 Students; College Preparatory and General Courses; Boarding; Board and Tuition \$1,800.

BUS. OPPORTUNITY

CHINCHILLAS REASONABLY PRICED
CALL FL 7-7590.

MACHINE shop for sale, private owner. Dealers welcome. Unusual Bargain. HI 6-3154

HARDWARE & variety store, Red Bank, N. J. Will also sell bldg. with 4 apts above str if intrsd. For business asking \$29,500. For building and business asking \$88,000. RE 6-2715.

BAR—RESTAURANT and PROPERTY
Est. 1932 — Low Rent — Good Lease \$1000 Weekly Income. Will Sell as Parcel or Business only — Asking Price for Business — \$14,000. — Reasonably Price for Entire Property. Comprising 4 Families and Two Stores. Chance of a Lifetime. — ST. 8-9423.

BEER — GROCERY — BUTCHER Located near subway. Est. 50 yrs. Moderate Rent. Good Lease. Six Days. \$2000 weekly Income. Good type Customers. A Steal for \$8,000 Lock, Stock, and Barrel. Chance of a Lifetime. 112 8th Ave., N. Y. C. (Near 16th St.)

REAL ESTATE

HOUSES FOR SALE PENNSYLVANIA. FIVE Room dwelling. All conveniences. 2 acres of ground. To close estate \$9,500.00 Situate at Greely, Pike County, Pennsylvania.

FOUR (4) Room — an above-average garage. New. To close an estate. \$9,500.00 Situate at Millford, Pike Co., Pa.
Both Homes in Catholic Arreas. Thos. A. Casey, Broker Matamoras, Pa.

SULLIVAN COUNTY—Health Resort; \$85,000. Value for \$25,000. 110-ft fully equipped, accommodates 36 persons. 5 acres. In Delaware River Valley. Pocomo Mts. Near Erie Station. Post Office, schools, stores, camps, 3 Catholic. Owner ill, must sacrifice, leaving soon for Florida. Terms arranged. Ideal for retreat house. Write for appointment.

Lillian Coleman, Rep.
HARRY FOSS AGENCY
Port Jervis, N. Y.

MERRICK — Cure of Ars parish and school, 8 rooms, 4 bedrooms, brick and stone front, attached garage, 75 x 100, storms, screens, fully landscaped, fireplace, walk to railroad, shopping. \$22,000. Near catholic school and church. Call FReeport 8-5735.

HICKSVILLE. Must sell—Deluxe all brick—split level corner house nr. Northern State Pkwy. 7 months old—3 bedrooms—2 baths—2 car gar.—finished recreation room—many extras include storms—screens—refrig.—washers—Vaguetians. Established community, excel. shopping—schools, transp. Near catholic institutions. \$21,500. Arrange own mortgage. Principals only. WE 1-7488.

NEW ROCHELLE. Interested in spacious Westchester living ideal for your young children? Then come see our lovely spacious home set on 2 acres within walking of catholic institutions. (urbesline convent. Iona College). Please Phone for appointment from 9 A. M. to Noon and from 1 P. M. to 8 P. M.

LARCHMONT. New split level, 7 rooms, 2 baths, pine TV rm. bathing privileges; mtge \$16,800—25 yrs. Buildup asking \$23,900. Near parochial school and catholic church. TE 4-1558, 5679.

GREAT RIVER. WATERFRONT. Bulkheaded, 400' Dock — 50 miles from N. Y. C. 17 rooms, full attic, 6 baths, powder room, 2 car garage, almost 5 acres lawns and large trees, weekdays PL 3-8477 9 A. M. to 5:30 P. M.

SCARSDALE. Reduced for clearance 6—room ranch. \$22,500. Near catholic schools and churches. 141 Lyons Road Scarsdale, N. Y. SCarsdale 3-9899.

YONKERS NO TOPS IN VALUE SPLIT LEVELS \$16,900 UP. 2 and 3 bdrn homes, large plots, excel. neighborhood. Near catholic schools & churches. Odell Av. exit on Saw Mill River Pkwy. 2 blocks west of pkwy to Odell Av and Eville Pl. Model open wkdays, 9—4, Sat and Sun 11—5. Michael Sellati Inc. Bldr. BE 7-8669.

HEMPSTEAD. Our Lady of Loretto and St. Ludislaus parishes. Vacant. \$10,000, 150x60 corner plot, metal fence, residential section, garage, full basement, steam oil heat, sunporch, living room, full dining room, bedroom, kitchen, pantry, bathroom on first floor, 2nd floor—one bedroom, 2 small rooms. Walk to station. A. Ziminski, 153 Cornell St. Ivanhoe 3-8622.

RELIGIOUS VOCATIONS

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY
Cloistered, Contemplative Community forming a Guard of Honor for Mary, by recitation of the Rosary every hour day and night. Sisters also chant the Divine Office. Are engaged in making Vestments and other works of art. Apply to: Rev. MOTHER PRIORRESS, 14th and West Sts., Union City, N. J.

HELP WANTED FEMALE

HAUSEKEEPER — Queens (Rockaway Park). Full charge, care for 2 children 9—3 for working mother. 3—4 days. Sleep in or out. Phone Belle Harbor 5-3913 or JERome 6-8810.

Employment Agencies

ARE YOU A COOK—MAID—NURSE HOUSEWORKER—WAITRESS? NEED A GOOD JOB? VISIT THE FINNISH AGENCY
860 MADISON AVE. N. Y. C. BU 8-6562
You'll be so glad you did.

Put your money on the winning team!

THEY'RE a good bet, these people so wrapped up in the World Series this month. They're the people you see at work and on the bus every day. They're you.

These are the people you're putting your money on every time you invest in a U. S. Savings Bond—the 165 million Americans who stand behind those Bonds.

They're the reasons why Savings Bonds are the safest investment you can make... why you should make

Savings Bonds the heart of your personal savings program.

If you want to save for the future—and you believe in the people on this team—start investing in interest-earning Savings Bonds regularly. Do it through the convenient Payroll Savings Plan where you work or at your bank.

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series H Bonds that pay interest semiannually by Treasury check.

Safe as America—Buy U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

BALFAS PRADEDA RUDENS VAJŲ

Apreiškimo parap. mokyklos lituanistinė grupė lapkričio 6 d., sekmadienį, 5 val. p. p. parapijos salėje ruošia vakarą. Programą išpildys V. Kidolio vadovaujama New Yorko skautų dramos sekcija, kuri suvaidins V. Alanto trijų veiksmų komediją "Buhalterijos klaida". Komedija buvo su pasisekimu statoma kitose lietuvių kolonijose. Po programos šokiai, grojant Joe Thomo orkestrui. Maloniai prašoma visus dalyvauti. Lietuviškoje nuotaikoje linksmi praleisti vakarą ir paremsite lituanistinės grupės išlaikymą parapijos mokykloje, kurioje mūsų mažieji mokosi gimtosios kalbos ir kitų lietuviškųjų dalykų.

Sigismunds Vidbergs, latvių dailininkas grafikas, spalio 16 atidaro savo kūrinių parodą "French Art Center" galerijoje (2 King St., New York City). Paroda tęsis iki spalio 30 d.

Apreiškimo parapijos metinis bazaras prasideda spalio 21 ir tęsis du savaitgalius.

50 metų sukaktį šį sekmadienį, spalio 16, švenčia Aušros Vartų parapija New Yorke. Ta proga įvyks iškilmingos pamaldos ir pietūs. Išleidžiamas taip pat gražus, gausiai iliustruotas leidinėlis, kurį parengė kun. J. Petrėnas.

I ateitininkų suvažiavimą, kuris įvyko Hartforde spalio 8-9 d.d., iš New Yorko buvo išvykę kelios dešimtys ateitininkų sendraugių, studentų ir moksleivių. Suvažiavimu atžymėta 45 ateitininkijos sukaktis. Ta proga "The Advocate", katalikų savaitraštis, leidžiamas Newarko diecezijos, įs. d. d. žinutė apie suvažiavimą ir pačius ateitininkus.

Vytauto Augustino albumas, kurį leidžia "Ateitis", jau baigiamas visiškai spausdinti ir šią savaitę atiduodamas į knygriškyklą.

SVARINS NAMUS AR KISIENIUS?

New Yorkas pradeda apsišvarinimą nuo vakarykščio pirmadienio. Paskirti 234 policijos ir sveikatos bei ugnegesijų inspektoriai, kurie patikrins eilę jau numatytų namų — namų stogus, koridorius, takus. Netvarkingiems rašys protokolus... Kovo mėn. buvo akcija už šiukšlių dėžių sutvarkymą ir pan. Tada buvo surašyta 77-000 protokolų ir surinkta pabaudos 325,000 dol. Miestui tai jau nemaža parama. Tik šiukšlinimas mieste nuo tada nedaug sumažėjo.

Vargo yra kiekvienoje visuomenėje, bet daugiausiai jis išsiplečia didžiųjų nelaimių metais. Lietuvai netekus laisvės, vargo marios išsiliejo ir lietuviams. Datug kieno gyvenimas buvo sugriautas, sveikata pakirsta, svetimose žemėse atsidurta.

Norėdamas jiems bent kiek padėti, jų sunkią dalį palengvinti, kiekvienais metais New Yorko Balf Vajaus Komitetas kreipiasi į visus Didžiojo New Yorko lietuvius ir prašo aukos. Prašo ne sau, bet tiems tūkstantčiams lietuvių, kurie yra dideliame varge įvairiuose Europos kraštuose. Jie prašo pagalbos iš BALFo, o BALFas prašo gailėstingumo ir aukos iš Jūsų.

Tokių varge esančių benamių yra dar 10.214. Jų tarpe 2.957 vaikai, 1.945 ligoniai ir slaugomi seneliai. Iš sveikųjų tik trečioji dalis yra gavusi menkus darbelius. Visi kiti yra bedarbiai ir turi gyventi iš labai mažos tų kraštų pašalpos, kuriuose jie gyvena.

Visa jų viltis ir išsigelbėjimas — Amerikos lietuviai. Jie juos aprengia, valgydina ir gydo. Jų aukomis BALFas pasiekia visus, kur tik vargas ar liga spaudžia lietuvi.

BALFas pats iš savęs to padaryti negalėtų. Jo geri artimo meilės darbai priklauso nuo jautrių ir aukos nevengiančių širdžių. Kiek Amerikos lietuviai BALFą paremia, kiek per BALFą aukoją, tiek jis gali varge ar ligoje esančius sušelpiti.

Kolumbo diena

Švenčiama spalio 12, nes tą dieną 1492 m. Kristupas Kolumbas atrado naują žemyną. Savo kilme jis buvo italas, geras ir prityręs jūrininkas. Jam anksti kilo sumanymas rasti tiesesnę kelią į Indiją, kreipėsi į Portugalijos valdovus, bet jo sumanymo neparėmė. Tik po ilgo vargo jis pajėgė įtikinti Ispanijos valdovus, karalienė Izabelė parėmė jo žygį. 1492 m. rugpiūčio 3 iš Ispanijos jis išplaukė ieškoti naujų kelių Indijon ir spalio 12 jis pasiekė San Salvadoro salą. Jis nė pats nežinojo, kad šiuo savo drąsiu žygiu atrado naują žemyną. Išlipęs ir krantą, jis tuoju pastatė kryžių ir padėkojo Dievui. Kolumbas tuomet buvo 55 metų. Po to atliko dar tris ekspedicines keliones.

Maspetho liet. parapijos bazaras jau prasidėjo ir baigiasi spalio 17 d.

T. Modestas Stepaitis, O.F.M., sekmadienį, spalio 16 dieną, Kearny, N. J., šventinant vargonus, sakys pamokslą.

Todėl Didžiojo New Yorko BALFo Vajaus Komitetas su pasitikėjimu ir viltimi kreipiasi į Jus ir labai prašo neatsakyti aukos kenčiantiems lietuviams gelbėti. Prašo tik vieną kartą per metus, todėl prašo kiek daugiau, pagal išgales vienos dienos uždarbio, kurie dirba.

Prašome paaukoti patys, o taip pat paraginti ir parinkti auką iš savo kaimynų ir pažįstamų.

Vajus prasidės spalio 15 dieną ir baigsis lapkričio 15 dieną. Bus išsiuntinėti laišukai ir aukoms vokeliai. Jei kas dėl adreso nežinojimo ar dėl kitos klaidos laiško ir vokelio negautų, prašome kreiptis į Vajaus Komiteto būstinę, 105 Grand St. Brooklyn 11, Y. Ten apie viską Jus painformuos, viskuo aprūpins ir aukas priims.

Padėkime varge esantiems savo tautiečiams!

Didžiojo New Yorko
1955 m. BALFo Vajaus
Komitetas

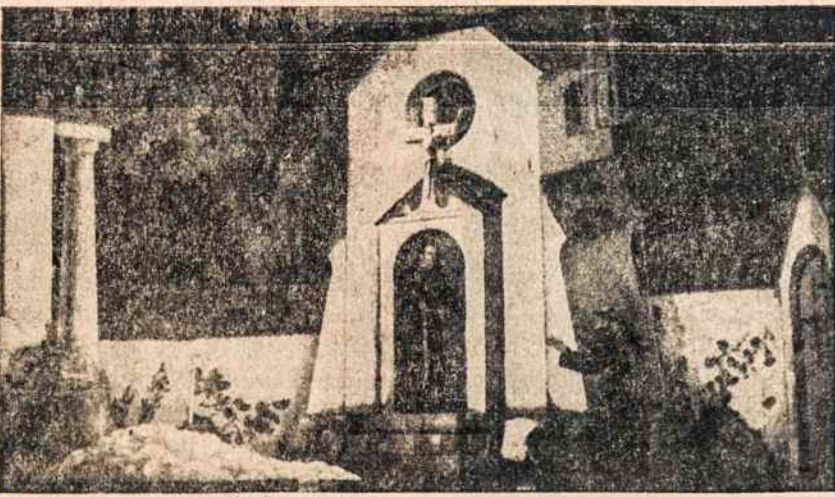
REGISTRACIJA RUDENS RINKIMAM

Sio rudens rinkimai New Yorke bus lapkričio-November 8 d. Rinkimo vietos atidaros nuo 6 v. ryto iki 10 v. v.

Kas nori turėti teisę šiuose rinkimuose dalyvauti, turi užsiregistruoti. Registracija vyks nuo pirmadienio, spalio-October 10 d., ir baigiasi šeštadienį, spalio 15; nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 3:30 iki 10:30 val. vak., šeštadienį nuo 7 val. ryto iki 10:30 val. vak.

Registracija (ir balsavimai) daugumos rinkiminių distriktų (Election Districts) vyksta viešųjų mokyklų patalpose. Kuriai balsavimo vietai priklausote, geriausiai pasiklausti seniai gyvenančių kaimynų arba policijos.

Naujų amerikiečių dėmesiai. Nauji Amerikos piliečiai, kurie gavo pilietybę liudijimus iki rugpiūčio 10 d., turės teisę lapkričio 8 d. rinkimuose dalyvauti. Bet jie turi minėtomis dienomis užsiregistruoti. Po rugpiūčio 10 gavę pilietybę šį rudenį dar negalės balsuoti, nes nuo pilietybės gavimo iki rinkimų turi praėti 90 dienų.

"VARPŲ GIESMĖ" 3 scena.

"VARPŲ GIESMĖ"

Waterburio Scenos Mėgėjų Teatras spalio 23 d., 5 val. p.p. suvaidins šv. Antano parapijos salėje, 715 Leonard St., Greenpoint, L. I., N. Y. "Varpų Giesmė" žavisi kiekvienas ją pamatęs. Vos uždanga pakvyla jautiesi lyk perkeltas į amžių paslėptos pračities tikrovę.

Mirė

Jurgis Butkevičius, 78 m. amž., palaidotas spalio 8 d. iš Angelių Karalienės par. bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

Kun. Jurgis Riba

lankėsi New Yorke pas savo bičiulius ir išvyko į Bostoną. Jis dirbė Custer, Mich., lietuvių parapijoje, kur klebonauja kun. Ben. Marčiulionis. Apylinkėje gyvena lietuviai ūkininkai. Jiems pamaldas laikyti važiuoja į misijų koplyčias.

Lietuvių vyrų choras,

vadovaujamas muziko Juliaus Gaidelio, po vasaros atostogų vėl pradėjo darbą. Choran kviečiami nauji dainininkai. Repeitcijos vyksta sekmadieniais 2 p.p. ir trečiadieniais 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos Namuose, 484 E. 4th St., So. Boston, Mass. Chorui pirmininkauja Lionginas Izbičkas.

Auka parapijai

Šv. Petro parapijos bažnyčion įdėta nauja sakykla. Pirmąją pusę išlaidų padengė Mareijonas ir Ona Gapučiai. Pereitą savaitę Morta Jurienė paaukojo 300 dol. ir tuo padengė antrąją išlaidų pusę. Tokiu būdu Mareijonas ir Ona Gapučiai ir Morta Jurienė yra šios naujos sakyklos fundatoriai.

Saukiamas susirinkimas

Spalio 11 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės saukiamas Lietuvos Dukterų Draugijos susirinkimas.

Dalyvaus seime

Spalio 16 d. Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vienuolyne bus Naujosios Anglijos mergaičių sodaliečių seimas. Mergaitės iš So. Bostono rengiasi šiame seime gausiai dalyvauti.

Vyčių susirinkimas

Bostono vyčių kuopos susirinkimas įvyks spalio 11 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Prasidėjo misijos vyrams

Šv. Petro parapijos bažnyčioje spalio 10 d. prasidėjo misijos vyrams. Misijų pamokslai sakomi 9 val. ryto ir 7:30 val. vakare. Misijas veda marijonas kun. K. Matulaitis.

Mirusieji

Rugpiūčio 24 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Benediktas Polubickas, 61 m. amžiaus. Velionis gyveno 22 Lafield St., Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Rugsėjo 26 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Jonas Dobilas, 76 m. amž. Velionis gyveno 482 E. 7th St., So. Boston. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Spalio 1 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Povilas Ambražiūnas, 82 metų amž. Velionis gyveno 51 Port Norfolk St., Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną ir vieną sūnų. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Spalio 3 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Juozas Laikus, 40 m. amž. Velionis gyveno 84 Marine Road, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną ir brolių. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Spalio 4 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Juozas Laikus, 40 m. amž. Velionis gyveno 84 Marine Road, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną ir brolių. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Geriau duoti, nei prašyti
Balf 17 skyrius Bostone rengia iškilmingą metinę vakarienę spalio-October 23 d. 6 v. v. Lietuvių Pil. Draugijos auditorijoje, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. Bus įdomi programa, skanūs valgiai, įvairūs gėrimai, modernus orkestras šokiams. Auka tik 2.50 dol. Pelnas skiriamas ligoniams ir našlaičiams šelpti. (Rengimo komisija).

Pakrikštyta

Sios vasaros metu šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštyti:

Liepos 16 Edwin Robertas Pranaitis, Edwin ir Jadvygos Pranaičių sūnus; tėvai gyvena 21 Jankin St.

Liepos 17 dvynekės Patricia Ona ir Paulina Marija Tamošiūnaitės, Jono ir Florencijos Tamošiūnų dukters; tėvai gyvena 263 Bolton St.

Liepos 24 Jonas Juozapas Miks, Juozo ir Stasės Miks sūnus; tėvai gyvena 929 4th St.

Liepos 31 Petras Morkus Bizinkauskas, Petro ir Veronikos Bizinkauskų sūnus; tėvai gyvena 119 King St. Dorchester.

Liepos 31 Kazimieras Antanas Galinauskas, Kazimiero ir Genovaitės Galinauskų sūnus; tėvai gyvena 697 E. 7th St.

Liepos 31 Janis Jean Pontremoli, duktė Juozo ir Alenos Pontremoli; tėvai gyvena 673 E. 2nd St.

Rugpiūčio 5 Mykolas Vincas Naudžiūnas, Ernest ir Florencijos Naudžiūnų sūnus; tėvai gyvena 446 Crescent Ave., Dorchester.

Rugpiūčio 7 Steponas Jonas Leary, Edvardo ir Anelės Leary sūnus; tėvai gyvena 114 Old Harbor St.

Rugpiūčio 7 Arlene Ruth Balčius, Algirdo ir Anelės Balčių duktė; tėvai gyvena 105 Sydney St., Dorchester.

Rugpiūčio 13 Edmundas Vladas Mickūnas, Edvardo ir Birutės Mickūnų sūnus; tėvai dabar gyvena So. Bostone.

Rugpiūčio 20 Edmundas Saulius Cibas, Edmundo ir Stanislavos Cibų sūnus; tėvai gyvena 2 Hart Place.

Rugpiūčio 21 Karolina Ona Marcinowski, Vinco ir Esteros Marcinowski duktė; tėvai gyvena 435 E. 7th St.

Rugpiūčio 28 Tomas Juozapas Sullivan, Jono ir Blanche Sullivan sūnus; tėvai gyvena 151 Kenrick St., Brighton, Mass.

Rugsėjo 11 Povilas Juozapas Romikaitis, Stanislovo ir Onos Romikaičių sūnus; tėvai gyvena 546 E. 6th St.

Rugsėjo 24 Teresė Ona Fitzgerald, Pranciškaus ir Marijos Fitzgerald duktė; tėvai gyvena 214 Westvill St., Dorchester.

Rugsėjo 25. Ona Pranciška Bogušis, Jono ir Pranciškos Bogušis duktė.

**William J. Drake-
Dragūnas**
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APlegate 7-7083

Klausykite
LIETUVOS ATSIMINIMŲ
radijo valandas
Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p.
Stotis WEVD
1330 kil. 97.9 MEG. (FM)
Direktorius
Jokūbas J. STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAverly 6-3325

BOSTON, MASS.
BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žė-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Tonikas viduriam

Čia yra naminė gyduolė: mišningas šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šūrupulavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Evergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

**J. B. SHALINS-
ŠALINSKAS**
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

KIRPĖJAI Massachusetts valstybėje per vieną dieną polio ligos sužalotiems vaikams sudėjo 5550 dol.

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duoną, ry-
ragus ir pyragėlius pagal visu-
skoni. Toliau, ypatingai pyragai
vestuvėms, krikštynoms ir kito-
kioms iškilmingoms progoms. Už-
sakymai išpildomi kogeriausiai.
Išvežiojame į krautus
privačius namus.

REIKALINGA rimta, mylin-
ti vaikus, vyresnio amžiaus
moteriškė priežiūrai 3 metų
mergaitės. Tarnyba pastovi,
lengvas darbas. Skambinti te-
lefonu: EV 2-2104 po 6 val.
vakaro. Dieną — HY 7-6890
nuo 8 ryto ligi 9 vak.

IŠNUOMOJAMAS Woodhave-
ne atskiras kambarys su bal-
dais; gali naudotis virtuve.
Tel.: Virginia 6-2126.

BIRUTĖS SALDAINIŲ GAMYBOS SEZONAS JAU PRASIDĖJO

Gaminame pirmos rūšies Biru-
tės saldainius dėžutėse po 2
ir po 1 svarą. Kainos prieina-
mos. Gerbiamus lietuviškų
krautuvių savininkus ir ki-
tus mielus vartotojus maloniai
prašome laiku užsisakyti mū-
sų gaminius.

Be to, netrukus pradėsime
gaminti saldainius nauju lie-
tuvišku vardu. Dėžutės bus su
įdomiu vaizdeliu — po pusę
svaro.

BALTI C Co.
P. O. Box 96. (337 Union Ave.)
Brooklyn 11, N. Y., EV 4-1232.

Chicagoje ir Ill. valst. mūsų
atstovas D. Jurjonas, 3524 So.
Halsted St. Tel. BI 7-3371.

Įsigykite kultūros žurnalo "Aidų"
premiuotą A. Maceinos knygą

SAULĖS GIESMĖ

Joje šis didysis mūsų mintytojas giliai, įdomiai
ir visiems suprantamai gvildena šv. Pranciškaus
gyvenimo reikšmę ir palikimą žmonijai.

Išleido PREL. PRANCIŠKUS JURAS,
94 Bradford St., Lawrence, Mass.
Spaudė T. T. PRANCIŠKONŲ spaustuvė
Aplanką piešė T. Valius

Gražiai įrišta, 458 p. Kaina \$5.00.

KREIPTIS: Į "DARBININKĄ" ARBA PAS LEIDEJĄ